

AUSTRALSKÉ

listy

POSTAGE PAID
IN AUSTRALIA
POSTAGE PAID
IN AUSTRALIA

AUSTRALSKÉ LISTY

ČÍSLO 39 LISTOPAD 1994

Print Post Approved
PP 242296 / 00084

\$2.60

Staroměstská

věž

Karlova

mostu,

Petr Parlér,

kolem

roku

1375

L. & G. Pergl

Česká Optická Firma

57 Pelham Street
CARLTON VIC. 3053
Tel: (03) 663 6242

All International Office Machines

Prodej a opravy nových a starších
"typewriters, photocopiers & faxes"
dílňa a obchod: **390 BOTANY ROAD**
ALEXANDRIA,
N.S.W. 2015

Tel: **319 0648** nebo **214 7402**

Václav Novák: 30 6781

CUISINE ART CATERING

Pty Ltd

dodá

veškeré lahůdky, zeleninové i ovocné saláty,
obložené mísy a další speciality.

Přesné informace:

telefon: **525 3971**

2 Kumulla Road, MIRANDA NSW 2228

DENTAL PROTESIS

Odborný zubní protetik nabízí své služby,
ve zvláštních případech
(starší, nemoc atd.) ošetření doma možné,
(soukromé pojištění vyplácí
jen předem domluvenou částku)

Další informace: (02) 388 2216
mluvíme česky i slovensky

425 Old South Head Road
North Bondi NSW 2026

Hledáte příbuzné a známé?
Nabízíte služby a servis?
Máte zájem o seznámení?
Využijte

AUSTRALSKÉ LISTY !!!

CONTACT

P.R.I.N.T.I.N.G.

A.C.N. 002 887 238

NAVRHNEME
GRAFICKY UPRAVÍME
KVALITNĚ VYTISKNEME
BAREVNĚ I ČERNOBÍLE
KATALOGY
OBCHODNÍ DOPISY
REKLAMNÍ NABÍDKY
SVATEBNÍ OZNÁMENÍ
VIZITKY
a další

Unit 4, 175 Gibbes Street
CHATSWOOD, N.S.W. 2067, AUSTRALIA
Tel. (02) 417 8555 Fax. (02) 417 5510

APPLIED COMPUTER SYSTEMS

(Australia)

dodáváme celé systémy 'software' i 'hardware' pro
MANUFACTURING, ENGINEERING
DESIGN, CAD/CAM
DESKTOP PUBLISHING
JOB COSTING, ACCOUNTING
MULTIMEDIA, DESKTOP VIDEO
České, EASTERN & WORLD FONTS
BUREAU SERVICE & TRAINING

7 Boonah Street
WENTWORTHVILLE
NSW 2145

Tel: 02 636 1873
Fax: 02 631 2024
Mobile: 018 288 477

SONY's

Bon Voyage

Shop 6 Royal Arcade
175 Oxford Street
Bondi Junction 2022 NSW

Tel 02 387 1333
Fax 02 389 8028

Připravujeme speciální zájezdy do
lázní v České i Slovenské republice.
Zařizujeme letenky, zájezdy
zajímavé výlety vlakem.
Zajistíme pojištění, cestovní šeky,
poskytujeme veškerý servis,
vše za vynikající ceny.
volejte Barboru - 387 1333

ZPRÁVY Z KULTURY

V Praze měl premiéru celovečerní hraný film Jana Švankmajera "Lekce Faust", v němž vytvořil svoji poslední roli nedávno zesnulý herec Petr Čepek. Filmový režisér Jan Švankmajer, je přední představitel surrealistické tvorby. "Lekce Faust" je aktuálním zpracováním tradičního evropského mýtu o souboji člověka s ďáblem.

Zatím poslední film režiséra Jiřího Menzla "Život a neobyčejná dobrodružství vojáka Ivana Conkina" získal na letošním Filmovém festivalu v Benátkách Zlatou medaili předsedy italského senátu. Jiří Menzel je především znám svými adaptacemi děl Bohumila Hrabala, za "Ostře sledované vlaky" dokonce získal Oscara. Na filmové plátno se Jiří Menzel vrací po třileté odmlce.

V Živnostenské bance byla slavnostně předána Cena Jaroslava Seiferta za rok 1994. Tutonejprestižnější literární pocitu udělila porota Milanu Kunderovi za román "Nesmrtelnost". Autor, trvale žijící ve Francii, se slavnosti osobně neúčastnil. Ocenění přijal z rukou předsedy Nadace Charty 77 Františka Koloucha Kunderův přítel Jan Trefulka. Na spisovatelovo přání bude cena společně s 250 tisíc korun předána Boženě Skácelové, vdově po básníku Janu Skácelovi, aby ji využila pro sebe a pro vydávání lyrikova díla.

Seifertova cena je udělována od roku 1986. Mezi oceněnými byla např. Ludvík Vaculík, Jiří Kolář, Bohumil Hrabal a další. Uděluje se vždy v předvečer básnickových nedožitých narozenin, tedy 22. září, za dílo z posledních tří let, nikoliv za autorovu tvorbu jako celek.

Na slavnostním aktu bylo připomenuto udělení Nobelovy ceny Jaroslavu Seifertovi před deseti lety, jako výraz povzbuzení pro naši kulturu.

Rozpaky bývalého liberála

Karel Wendt

Kdysi jsem byl považován za liberálně smýšlejícího člověka. V dnešním žurnalistickém žargonu by se řeklo, že jsem byl "politicky korektní" dávno předtím, než to označení spatřilo světlo světa. Pravda, můj liberální štít byl v očích západních liberálů silně poskvřen hříchem antikomunismu. Pošetile jsem se domníval, že liberál by neměl propagovat ideologie antiliberální, skutečnost, kterou si mé západní protějšky ve svém nadšení pro zem Gulagů zřejmě nepřipouští. Můj nekompromisní liberalismus vycházel z křesťanského názoru, že všichni lidé jsou si rovni před Bohem. Před Bohem a vůbec... Rovnost jsem neviděl jako situaci, v níž jsou všichni stejně schopní, stejně inteligentní a tudíž stejně materiálně úspěšní, ale jako rovnost příležitostí. Rovnost stojí na začátku, po ní přijde pestrost třibení s různými výsledky.

Pro člověka, který jednou propadne takovému "vyššímu ideálu", není úniku. Jakmile se jednou upíše zásadě rovnosti příležitostí, musí v jejím rámci podporovat ku příkladu feminismus všude tam, kde jsou ženám odírány příležitosti, které jsou dopřávány mužům. Takový člověk nemůže jinak, než být nesmlouvavým antirasistou, neboť rovnost, nemá-li být směšná, zajisté, že zahrnuje všechny rasy: barevné i bílé, arijské i nearijské atd... Nezbyvá mu také, než nesmlouvavě zastávat rovnost všech náboženství, protože náboženská náležitost nemůže člověku brát příležitosti, které požívají jiní.

V zemích podobného složení jako třeba Austrálie, vede víra v rovnost příležitostí nevyhnutelně také k podpoře rozumných požadavků jak původních obyvatel (politicky korektně: původních majitelů), tak všemožných přistěhovaleckých skupin. Může se stát, že se ani zaputilý zastánce rovnosti a s ní spojené snášenlivosti, nevyhne impulzivní nechuti k homosexualitě. K tomu ale má rozum, aby si s tím reflexivním nájezdem primitivních pudů racionálně poradil.

Tak nějak "politicky korektně" jsem kdysi uvažoval a vlasně pořád ještě uvažuji. Rozdíl je v tom, že to, co kdysi bylo člověku vlivem rozumu za základní slušnosti přirozené, je dnes do zblbnutí a do extrémní přetaženosti módně povinné. Byly překročeny meze zdravého rozumu. Nejde už o nastolení rovnosti, kde se jí nedostává, ale o zvýhodňování často už stejně privilegovaných skupin. Radikální feministky už nežádají "pouhou" rovnost příležitostí, tvrdí, že ji možno dosáhnout jenom cestou přednostních (afirmativních) kvót, jinými slovy, jenom jim náležejících výhod. Etnické skupiny už nežádají pouze, aby byly ušetřeny diskriminací. Dožadují se různých státních dotací a speciálních ochranných opatření, které jim patří jenom proto, že jsou v menšině. Homosexuálové už neřekají, jako kdysi: Nechte nás na

Stručný přehled rubrik

Rozpaky bývalého liberála	01
Rozhodnutí ústavního soudu	02
Řeči a fakta	03
Zprávy	04
Sport	05
Otevřený dopis prezidentovi	06
Perly a perličky	07
Malé zamyšlení	08
Kdo vlastně jsme my, Češi?	09
Z tajů krás české řeči	10
Cesta Egyptem	11
Nad dopisy čtenářů	12
Inzerce	13
Přijal jsem to	14
Černá Rosemary	15 - 16

pokoji, nikomu neubližujeme, my jsme se tak narodili." Agresivně žádají, aby úchylnka byla uznána za normu. Oni jediná dosáhli privilegia, že smrtelnou chorobu, která se jich týká nejvíce, není třeba na rozdíl od jiných nakažlivých chorob třeba hlásit. Aby toho dosáhli udělali z přirozené občanské povinnosti diskriminaci.

"Utlačené" nátlakové skupiny rostou jako houby po dešti. Z legitimního zápasu o rovnoprávnost se stal výnosný průmysl, který přivedl na svět novou, na něm existenčně závislou třídu, což téměř zaručuje její trvalost.

Do zvláštní situace přivádí někdejšího liberála svoboda náboženská, která je v jistých případech v konfliktu se svobodou osobní, mimo jiné také s nejzákladnějšími požadavky rozumného feminismu. Stačí se podívat na degradující postavení žen mezi stoupenci fundamentalistického islámu. Pěstovat současně "politicky korektní" podporu feminismu a stejně korektní diktum, že všechny kultury jsou si rovny, je v takovém případě záležitost dost krkolomná.

Problém člověka, který cítí liberálně v starém slova smyslu, roste za stávající atmosféry. Ze zásad, k nimž kdysi, jak už řečeno došel zdravým rozumem a smyslem pro spravedlnost sám a bez nucení, se stal zákon: zákon davově oblibující "politické korektnosti", pod jejímž vlivem odhlasovala řada západních parlamentů ji odpovídající "podzákony". Nastala podvojnost zákonů. máme zákony proti urážkám na cti, proti ubližování na těle, proti osočování všeho druhu atd., zákony, zákony, které odedávna platily všeobecně a pro všechny. Vedle nich vznikly paralelně "podzákony", které chrání před týrání věcmi "tuplování", zvláště a navíc jenom jedno ze dvou pohlaví, jenom zvláště "vyvolené" rasy, jenom některé menšiny etnické i jiné, zkrátka jenom některé lidi. To všechno, aby byla nastolena rovnost. Zákonodárcům zřejmě nedošlo, že privilegia jsou s rovností neshleditelná, ani to, že slušnost a snášenlivost se uzakonit nedají.

Rozpaky bývalého liberála spočívají v nepřeklenutelném rozporu zásad, které on považuje za nedotknutelné, s jejich dnešní, na hlavu je stavějící, karikaturou.

A mimochodem - zákon na ochranu té nepatrné menšiny, která se odmítá slepě podříditi diktátu "politické korektnosti", zatím nikde odlíhasován nebyl.

UPOZORNĚNÍ

Dne 1. listopadu vstupuje v platnost rozhodnutí Ústavního soudu České republiky ve věci zrušení podmínky trvalého pobytu v zákoně o mimosoudních rehabilitacích. Vzhledem ke skutečnosti, že proti rozhodnutí Ústavního soudu České republiky nelze uplatnit podle Zákona o Ústavním soudu, žádné řádné ani mimořádné opravné prostředky, je třeba přistupovat k nálezu Ústavního soudu jako k rozhodnutí definitivnímu, nezvratnému a dále již neměnnému.

Důvodem pro vynesení soudního rozhodnutí v uvedené podobě byl rozpor zrušených částí ustanovení zákona č. 87/1991 o mimosoudních rehabilitacích s některými ustanoveními článků Ústavy České republiky, Listiny základních lidských práv a svobod a Dodatkového protokolu k Evropské konvenci o ochraně lidských práv a základních svobod.

Plné znění nálezu Ústavního soudu je k dispozici v redakci. Máte-li zájem o toto znění, zašlete do redakce ohrančovanou obálku s vaší adresou a my vám znění obratem pošleme.

Redakce

Zadržení českého velvyslance na Ukrajině

V noci na neděli zadrželi podnapilí ukrajinští policisté velvyslance ČR na Ukrajině Pavla Mášu, když cestoval služebním vozem na návštěvu krajaňské komunity v Záporožské oblasti. Policisté uráželi posádku auta, ohrožovali řidiče střelnou zbraní a teprve po zaplacení neoprávněně požadovaného poplatku umožnili velvyslanci a jeho doprovodu pokračovat v cestě.

P. Máša se vyjádřil, že se jednalo o osobní iniciativu místní policie v Dněpropetrovské oblasti a i překročení pravomocí konkrétními osobami. Během dvacetiminutového incidentu se, podle vlastních slov, více než o svou osobu bál toho, aby nebyly narušeny

vztahy mezi Ukrajinou a Českou republikou. Podle vídeňské konvence o diplo-matických imunitách nesmějí policisté nutit diplomatické osoby k vystoupení z vozidla ani k zaplacení pokuty. Velvy-slanec se měl zúčastnit oslavy 125. výročí založení obce Čechohrad a položení základního kamene ke katolickému kostelu, který bude stát na místě zbořeného ve 30. letech. Máša vezl mimo jiné i osobní poselství Václava Havla krajaňům. Prezident v něm oceňuje "odvahu a pevnost", s jakou si krajaňe "přes všechny útrapy a nesnáze" dokázali uchovat vědomí sounáležitosti s českým národem

IN MEMORIAM

Naplněna žalem a smutkem oznamuji všem přátelům a známým, že můj milovaný manžel

Jiří (Pedro) Lohniský
navždy odešel v požehnaném věku

- 28. září v Melbourne.

Hřejivé vzpomínky
zůstanou v mém srdci navěky.

Děkuji všem za projevenou
soustrast.

Marie Lohniská

ŘEČI A FAKTA

Dr. J. Lovell

Porovnat přestavy a sliby politiků se skutečností je často důvodem k vážnému zamyšlení. Uvedené pasáže jsou z politicko-ekonomických projevů (budget speeches) předsedy vlády, tak jak je publikuje bulletin Fed. Parlamentu v Canbefe. Celkový zahraniční dluh Austrálie (ZD) je uveden v bilionech australských dolarů dle dat uveřejňovaných Federálním statistickým úřadem.

1982: ZD= \$ 16.6 bil. 1A\$=1US\$ Nezaměst.=6.6%

1983: "Předchozí (Fraserově) vládě se nepodařilo vyřešit základní Australské problémy, věřím, že v letech 1983-84 dosáhneme význačného ekonomického zlepšení."

ZD= \$23 bil. 1Au\$=0.88US\$ Nezaměst.= 5 %

1984: "Jsem hrdý na to, že mohu oznámit, že nyní máme silný hospodářský růst, mnohem více pracovních míst, podstatný pokles inflace a klesající interest. Naše vládní politika je správná."

ZD= \$ 27.9 bil.

1985: "Naše politická strategie pro nový finanční rok je vybudována na našich velice významných úspěších a umožňuje nám zapomenout na zoufalou atmosféru ekonomických chyb předchozí vlády."

ZD= 51.2 bil.

1986: "Náš program pro 1986-87 oznamuje změny k mnohem silnější, agresivnější ekonomice."

ZD= \$ 75 bil.

1987: "Přes velké obtíže se kterými zápasíme v zahraničním obchodě, naše ekonomická strategie přináší ovoce."

ZD= \$ 82.9 bil.

1988: "Národ se úspěšně vzpamatoval z velice těžké ekonomické krise.... náš zahraniční dluh se již stabilizoval a začíná klesat."

ZD= \$ 92.8 bil.

1989: " Díky správné vládní ekonomické politice, Austrálie po nedávném období velkých vydání nebude mít recesi a její ekonomická a sociální situace se bude zlepšovat."

ZD= \$ 100 bil. 1\$ = 0.78USA\$

1990: " Inflation dále poklesne, současný zahraniční dluh významně klesne a nezaměstnanost se zvýší..... toto vše dosáhneme bez bída a zoufalství vysoké nezaměstnanosti a těžké recese."

ZD= \$ 124 bil.

1992: "Strategie mé vlády je, co nejrychleji se vzpamatoval z

recese a současně budovat silnější Austrálii. Je to čtyřletý plán. Začíná nyní bezprostředním zvýšením investic a zaměstnanosti. Plán skončí v roce 1995-96 státním rozpočtem, který bude mít finanční přebytek a dramatickým snížením tax z příjmu pro většinu Australanů"

ZD= \$ 145 bil.

Další projevy jsem již podrobně nestudoval - je to stále dokolečka, dokola. Stačí jen říci, že v březnu 1994 celkové zadlužení naší země bylo \$ 163.7 bilionů. To znamená, nehledě na devalvaci, že jsme desetkrát více zadlužení než v roce 1982. 1\$ = 0.74 USA\$ a nezaměstnanost je trvale nejméně 10%. Centrálním problémem nejsou chronicky slabé exportní výsledky, ale skutečnost, že nyní musíme každý rok nalézt \$ 16 bilionů dolarů k zaplacení úroku ze AD. Tento ekonomii dusící poplatek roste mimo jiné proto, že se jedná o složitý (compound) úrok. Tato obrovská částka (16 tisíc milionů dolarů) kryje jen úrok. Na výši vlastního ZD nemá vliv. Letos pouze výše úroku ze AD se rovná celému ZD z roku 1982. Mluvit o tom, kdy a jak se pokusíme ZD významně snížit je pro politiky vysoce nepopulární. Žádný z politiků se dosud neodvážil uvažovat o tom a kdy a kdo ZD zaplatí. Zřejmě se řídí heslem: "Žijeme dnes, po nás potopa." Zdá se, že ani vláda, ani opozice si neví rady s tímto základním problémem, který předáváme dalším generacím. Všichni jsme obdivovali nedávné rekordní výsledky australských sportovců. Jiný australský rekord, ovlivňující život nás všech, zůstává téměř nepovšimnut. Austrálie s ZD přesahující nyní 169 bilionů dolarů, má pravděpodobně ze všech průmyslově vyvinutých států nejvyšší zadluženost per capita. Výše ZD je velice důležitý ekonomický ukazatel. Každý ekonom ví, že skutečné, trvalé zlepšení ekonomie není možné bez snížení ZD. ZD má rozhodující vliv na výši domácího úroku, na hodnotu dolaru. Jejich výše ovládá náš ekonomicko-sociální vývoj.

Často slyšíme vlastenecké řeči o republice, o nezávislosti. Stoupající ZD je nutně spojen se zahraničním vlivem na naši ekonomii - skutečná nezávislost není možná bez ekonomické nezávislosti.

Politici na celém světě kalkulují s tím, že lidé mají většinou krátkou paměť a spoléhají na lidskou apatii, neinformovanost, oportunismus, egoismus (nějak bylo, nějak bude - na tom stejně nemohu nic změnit - po nás potopa atd.). Navíc nyní v době TV asi někteří diváci sledují převážně mimiku řečníka, počítají kolik má vlasů na hlavě, kde kupuje šaty, jakou má kravatu atd. Prostě některé diváky vizuálně obrazovka rozptyluje takže někdy ani vážně neuvažují o tom, co ten pan povídá.

Pro politiky je mnohem výnosnější a snažil jsem se mluvit o národní identitě, hrdosti, republice, schopné, bystré mladém generaci, multikulturalismu atd, než se snažit zodpovědět prostou otázku:

Kam kráčíš Austrálie ?

ZPRÁVY

Výsledky předčasných parlamentních voleb na Slovensku premiéra Václava Klause "v žádném případě nepřekvapily". Podle jeho slov potřebuje stabilní, akceschopnou vládu jak Slovensko, tak Česká republika. Ministr zahraničí Josef Zieleniec nepředpokládá, že výsledky voleb výrazně ovlivní vztahy mezi Českou republikou a jejím východním sousedem. Předseda poslaneckého klubu koaliční Občanské demokratické aliance Ivan Mašek se domnívá, že nový slovenský parlament pravděpodobně nevydrží po celé volební období. Místopředseda ODE Daniel Kroupa je toho názoru, že neúspěch slovenské pravice bude mít za následek obtížné sestavování koaliční vlády, která by byla schopná vést zemi směrem k Evropské unii. Ze volby potvrdily odlišnou orientaci a názor na další postup a transformaci společnosti mezi Slovenskem a Českou republikou, soudí předseda koaliční Křesťanskodemokratické strany Ivan Pilip. Místopředseda KDS Václav Benda označil výsledek za smutný. "Bojím se, že bude velice nesnadné vytvořit z kombinace stran, které se dostaly do parlamentu, jakousi stabilní vládu," řekl. O opaku je přesvědčen předseda mimoparlamentní Moravské národní strany Ivan Dřímál, který se domnívá, že Mečiárovo vítězství přinese Slovensku stabilitu. "Samozřejmě jedna věc je výsledek voleb a druhá věc je, jak bude sestavena vláda", cituje tisk slova prezidenta Václava Havla.

"Vojna má být družná a spravedlivá" a "matky vojáků bezstarostné", řekl mimo jiné při svém uvedení do funkce nový ministr obrany Vilém Halan. Dále uvedl, že jedním z jeho hlavních cílů je "obnova patřičné vojenské cti". Přestože některá z těchto slov mohou znít až příliš idealisticky, věří poslanec Tomáš Fejfar, místopředseda branného a bezpečnostního výboru parlamentu, že "horší než za Baudyše to nebude."

Odborové svazy zahájily v uplynulých dnech jednání s některými politickými stranami, konkrétně s Křesťanskou a demokratickou unií, Československou stranou lidovou a Občanskou demokratickou aliancí. V tisku se v souvislosti s tím objevily spekulace, zda odboráři nechtějí porušit svoji dosavadní politickou nezávislost. Že chtějí mít v parlamentu šest až sedm svých poslanců, posléze potvrdil i předseda odborových svazů Richárd Falbr. Ministru průmyslu a obchodu Vladimíru Dlouhému by účast odborářů na kandidátkách jeho strany nevalila. Předseda ODA Jan Kalvoda však zatím o zařazování odborářů na kandidátku neuvažuje, oceňuje však, že odborové svazy nechtějí založit vlastní politickou stranu. Účast odboráře na stranické kandidátce nevyloučil ani ministr práce a sociálních věcí Jindřich Vodička (ODS) pokud bude členem strany.

Český ministr zahraničních věcí Josef Zieleniec navštívil Francii. V průběhu oficiální návštěvy se mimo jiné setkal s bývalých prezidentem, dnes předsedou zahraničního výboru francouzského Národního shromáždění, Valerym Giscardem d'Estaingem. Nejdůležitější částí jeho návštěvy však byl rozhovor s ministrem zahraničních věcí Alainem Juppem. Oba státníci hovořili o problematice rozšiřování Evropské unie. Stanovisko Francie je k této otázce kladné a jen potvrdilo zájmy obou zemí. Alain Juppe prohlásil, že pro Francii není otázkou, zda Česká republika do Evropské unie vstoupí, nýbrž kdy se tak stane.

V Praze se uskutečnilo ekonomické fórum "Bohémie 1994". Práním, aby třídenní ekonomické fórum bylo známé jako fórum ve švýcarském Davosu, zahájil prezident Václav Havel v Panteonu Národního muzea Mezinárodní konferenci Bohémie 1994. Hosty pozdravil také ministr zahraničních věcí Josef Zieleniec a předseda správní rady nadace Tomáš Bata. Značná pozornost byla na konferenci věnována vstupu českých firem na západoevropské trhy. Profesor Harvardské university Jeffrey Sachs, který tvrdí, že velikost východních trhů neodpovídá významu, jaký se jim připisuje, vystoupil s výzvou českým firmám, aby nejezdily do Alma-Aty a jiných východních měst, ale orientovaly se spíše na Západ. Opačný názor vyjádřil viceprezident Evropské banky pro obnovu a rozvoj (BERD) R. Freeman, který České republice doporučil, aby svůj zájem orientovala spíše na vývoz na volné trhy v bývalých zemích Sovětského svazu, a to na úkor exportu do západní Evropy. Tento názor však v podstatě odmítl ministr průmyslu a obchodu ČR Vladimír Dlouhý. "My prostě budeme vyvážet do západní Evropy a západní Evropa si musí uvědomit, že ta konkurence tam bude", prohlásil ministr.

V závěrečný den konference vystoupil se svým projevem ministr hospodářství ČR Karel Dyba, který informoval o tom, že po skončení druhé vlny kuponové privatizace bude v České republice asi 80% výroby v soukromých rukou. Uvedl také, že struktura českého trhu je podobná tržním ekonomikám v západní Evropě. "Stejně jako na Západě roste v ČR počet malých a středních firem" uvedl K. Dyba. Konference se dále zúčastnil Ferdinand Piech, předseda představenstva firmy Volkswagen Group, do níž patří mladoboleslavská Škoda. Jak uvedl, do roku 2000 by se měla produkce Škody zvýšit o polovinu na 300 000 vozů. Zdůraznil však, že firma nesmí ztratit své cenové výhody, protože její modely patří k osobním rodinným vozům, kde panuje velká konkurence. Cílem České republiky je stát se co nejrychleji členem Evropské unie, uvedl na konferenci premiér Václav Kalus. "Chceme se stát aktéry, nikoliv outsidersy", prohlásil.

Prezidentovi důvěřují téměř tři čtvrtiny obyvatelstva (72%) občanů v České republice, vládě 58% a parlamentu 29%. Z těchto zájmových výsledků průzkumu Institutu pro výzkum veřejného mínění vyplývá, že důvěra v tyto tři subjekty zaznamenala vzestup v porovnání s předchozími měsíci. Důvěra v Obecní zastupitelství stoupla na 47%, je stabilní a podstatně vyšší než důvěra v parlament.

Spotřebitelské ceny, kterými je v ČR měřena inflace, vzrostly v měsíci září o 1.8 procenta. To znamená, že míra inflace již překročila deset procent. Zářijové ceny jsou o 10.5% vyšší, než ve stejném období loňského roku. Vláda přitom slíbila, že letošní inflace bude pouze jednociferná. O zvýšení cen se postaraly především maso a masné výrobky, jejichž cena vzrostla v září až o 6.3%. Brambory byly dražší o deset procent. V návaznosti na ceny potravin vzrostly i ceny v podnicích veřejného stravování a to v srpnu o 1.8%, v restauracích zaplatili zákazníci o 2.7% více než v srpnu. Rada ekonomů se domnívá, že ceny potravin porostou i nadále, ale pomaleji. Tuto teorii zastává i Česká národní banka. Její tiskový mluvčí Martin Švehla pouze oznámil, že koncem roku dynamika růstu cen se upraví a inflace nepřesáhne 10 %. Ministerstvo financí vydalo pouze prohlášení, že teprve analyzuje příčinu růstu inflace. Výsledky by měly být zveřejněny v nejbližší době. Již dnes je však pravděpodobné, že slib vlády o jednociferné inflaci je vážně ohrožen.

V těchto dnech vrcholí druhá vlna kuponové privatizace. Páté kolo nabízelo v průměru nejlepší investiční šance celé druhé vlny. Celkem bylo nabízeno ještě 12% z celkového množství investičních bodů a asi 20% majetku určeného k privatizaci. Již tato čísla dávají tušit, že nepůjde o kolo poslední. Zda se naplní předpoklady některých odborníků a drobní akcionáři budou mít možnost investovat i v šestém kole, ukáží až podrobné výsledky právě končícího kola pátého.

ZE SLOVENSKA

Slovenský premiér Michal Kováč pověřil předsedu vítězného Hnutí za demokratické Slovensko Vladimíra Mečiára sestavením nové vlády. Rozhovory se zbývajících šesti parlamentními seskupeními nepovede Mečiár, ale podle mluvčího HZDS Dušana Kleima zástupci HZDS Olga Keltošová, Sergej Kozlík a Ivan Lexa. Přestože šéf HZDS dostal od prezidenta dopis s pověřením sestavit vládu, odmítá se dosud na veřejnosti vyjádřit. K Mečiarovu pověření sestavit vládu přistoupil Michal Kováč přesto, že na první povolební schůzce zastupců parlamentních stran s hlavou státu došlo k incidentu, kdy zástupce HZDS Ivan Lexa vyzval prezidenta, aby abdikoval. Prezident mu poté odňal slovo a zástupci Lexa a Keltošová předčasně odešli. Aby mohl být prezident odvolán, potřebuje HZDS devadesát hlasů v parlamentu. Zástupci stran vládní koalice a maďarského politického seskupení však prohlásili, že se na případném odvolání prezidenta nebudou podílet.

Přestože Hnutí za demokratické Slovensko souhlasí s tím, aby sestavilo novou vládu, obvinilo prezidenta Michala Kováče, že zasahuje do formování kabinetu. Podle blízké spolupracovnice Vladimíra Mečiára Kataríny Tothové jsou jednání o novém kabinetu záležitostí vítěze voleb a prezident nemá právo do nich zasahovat. Poté předsedové vítězné koalice HZDS a Rolnické strany Slovenska Vladimír Mečiár a Pavel Deling zaslali

prezidentu Kováčovi dopis, v němž ho obviňují z destabilizace politické scény na Slovensku. Vlnu kritiky vyvolal především prezidentem stanovený termín 18. říjen, do kdy měl Mečiár Kováče informovat o výsledcích koaličních jednání. Šéf HZDS připustil, že jeho strana jedná o spolupráci se Sdružením dělníků Slovenska. Naopak požadavky maďarských politických stran jsou pro slovenského premiéra nepřijatelné.

Místopředseda Strany demokratické levice Milan Ftáčnik dementoval zprávu, podle níž se vedení SDL včetně předsedy Petra Weissse rozhodlo nabídnout svou demisi. Údajně mělo jít o reakci na nečekaný propad koalice Společná volba, které je SDL hlavní součástí v parlamentních volbách. Vedení prý, podle Milana Ftáčnika, pouze "vyjádřilo ústy předsedy připravenost řešit tuto otázku, pokud by bylo takové přání". Řešit otázky kolem případného odchodu vedení SDL bude až sjezd, jehož svoláním se bude zabývat rada SDL. Rozhodnutí o odvolání by mělo zásadní význam pro spolupráci s Mečiarovým Hnutím za demokratické Slovensko, již není současné vedení SDL rozhodně nakloněno.

SPORT

Na 69. Mezinárodní motocyklové soutěži šestidenní v USA vyjel český Trophy Team bronzovou medailí. V soutěži klubových družstev zažili radost slovenští příznivci, když Slovakia Team II vyhrál a Slovakia Team I. skončil jako čtvrtý.

Desáté kolo ligy kopané uzavřelo první třetinu letošního ročníku.

V čele je stále Viktoria Žižkov, která má dvoubodový náskok před Slavii Praha, na třetí příčce se probojoval Slovan Liberec. Loňský mistr Sparta Praha skončil na čtvrtém místě.

Spartu Praha bude trénovat Němec Jurgen Sundermann, který kromě angažmá doma trénoval v Turecku, Švýcarsku a Francii a podle vlastních slov chce od hráčů více nadšení. Sparta posiluje i hráčský kádr. Získala útočníka Vratislava Lokvence, brankáře Petra Kostelníka. Nyní se snaží získat jednu z největších hvězd rakouské kopané Toni Polstera, kterému končí smlouva v 1. FC Koln.

Lední hokej

Po první čtvrtině vede extraligu ledního hokeje Jihlava před Litvínovem, na třetím místě je Olomouc. Došlo ke dvěma "palácovým revolucím". Kladno vede Jaromír Jágr, otec hokejisty Jaromíra Jágra z Pittsburghu a v Praze usedli na trenérskou lavičku Sparty František Výborný a Stanislav Berger.

(CAROLINA)

Otevřený dopis Josefa Jíry prezidentu Václavu Havlovi

Vážený pane prezidente,

už mnohokrát jsem Vám psal v duchu dopisy. Oba jsme narození ve znamení Vah. Jsme lidé podléhající emocím, a to není ten nejlepší vklad do politiky: Jste populární politik pro svět, ale doma (ke škodě nás všech) se Vaše hvězda zmenšuje. Je před volbami a vy byste mohli být moudrým ochráncem tradic i katalyzátorem ješitnosti (s veřejným práním špinavosti) politiků.

Čas mně ale ukazuje, že i Vy bohužel patříte k této kategorii lidské slabosti. Piši otevřený dopis, abych měl důvěru, že jej přečtete, a přál bych si, aby se Vaše oči otevřely a porozuměly svému poslání.

Jednou mi řekl pan Werich: "Sestupte, Jiro, z toho kříže, ono vám to tam neshlují. Vite, lidé vydrží vzdorovat dlouho, ale umělcovi se vloudí do tvorby negace a já si myslím, že nernocné umění nikdo nepotřebuje. A myslet na to, že za tento "postoj" za padesát roků budete na známkách - za padesát roků už, pane Jiro, žádná pošta nebude."

Roztočila se tu ruleta, jejíž obdoba byla snad po Bílé hoře.

Odvěky tanec kolem Zlatého telete vrcholí. Končí druhé tisíciletí a člověku bez ochrany Boží stoupá nervozita z duchovního i ekologického kolapsu světa. Je mně 65 roků a z celé demokracie a mého nepořádného života mě klepia "pepka" (ale už se zase levačkou trefuju i do huby).

Pamatuji už, kdy elegantní pán v cylindru nese svým Londýňanům "papírek míru" z Berchtesgadenu a kdy lidé v zastoupení svých veličenstev, kteří ale o člověku nevěděli nic, přivedli do naší země neštěstí Hitlerů a hrůzy Stalinů. A ani jednou jsem neslyšel z úst Vašich ani dalších představitelů této naší současnosti obyčejnou pravdu.

Tanec kolem Zlatého telete zbezvýznamňuje kulturní hodnoty a tradici této země. McDonaldové a knížákovští Mickey Mouseové zahlcují tento nešťastný národ svými igelitovými lasečivními sladkostmi "Západu" - po kterých také uměle vznikl padesátiletý hlad. Věřil jsem, že přichází svoboda a demokracie - Bože, jak jsou ta dvě slova

obožáka a iluzorní.

Ameriku zajímá spíš "petrolka", a ne kultura a demokracie Evropy, natož střední. Kdyby byla na Balkáně petrolka, bylo by vše vyřešeno za dva měsíce (Jan Bauch, 96 roků) a nemusely by tisíce dětí trpět a nemuseli by se zase ti páni "Runčimanové" dneška starat o humanitární pomoc.

Myslím si, pane prezidente, že jste se poprvé sešel s Člověkem až ve vězení. Myslím, že celý dissent byla z větší části elitní, uzavřená skupina intelektuálsky vyhraněných lidí. Nikdy jsem politický i občanský význam dissentu nesnížil. Byli jste ale na základě svého vyhraněného postoje oprostěni chodit prosit různé Můlery z ÚV KSČ a lidi dusící 40 let kulturu této země a mnohdy s ohnutými hřbety vést boj, aby mohl národ přežít. Ano, vracím se zase k panu Werichovi, který mi v roce 1972 řekl: "Vite, kultura národa, to je takový malý ohniček, do kterého se musí přiložit polínko i někdy s ohnutým hřbetem, aby národ přežil".

Přežívali v něm ustrašení, ale slušní lidé i těmi poloilegálními koncerty, výstavami i seriály "kolaborantů" Dietlů. Když je dnes srovnám s dnešními seriály z Dallasu, cítím, jak špatně jsem pochopil význam a úlohu toho zvláštního, nezastupitelného kousku země, které se říkalo střední Evropa. Spíše kultura střední Evropy, kam patřila i duchovní pokladnice chudých, vysoce mravních Chasidů z Haliče, kteří jako "méněcenní" byli obětováni. Ale právě bez těch Chagallů, Brancussiů, Daggičevů a Stravinských by byla Paříž jen vyhaslým ohništěm.

Mnozí z dissentu se ukázali příliš intelektuální a včetně církve svaté poslapali své čestné sny jinochů. (ne, uskutečnili, jak mně jednou řekl Hrabal). Moc a sláva jsou věčným faustovským lákadlem a nástrahou.

Narodil jsem se a bydlím dva kilometry od sudetských hranic. Naše vlastenectví bylo a je možná jiné než lidí od Nymburka či z Prahy. Také jinak asi cítil svobodu dissent bez dětí a s dětmi. "Západ", jako pokaždé, nám nepomůže ani dnes a Němci z výpomoci 1 DM čekají vratnost stokrát větší. Ani emigranti, které vítáte, nepřinášejí své matičce vlasti nezištné dary, ale žádají své restituce, investice a pod. A za vším cítím, pane prezidente, bohužel i Vaše požehnání, nebo přinejmenším tichý souhlas.

Mnohokrát jste citoval T.G.Masaryka, ale v jeho škále hodnot byla i sociální otázka - jsme díky bohu želi i národem jak Komenského, tak i husitů.

Když jsem slyšel Vaše stesky po medailích, abychom opět mohli "dekorovat", matně jsem si vzpoměl na význam těchto slavnostních aktů pravoslavných, zbolševizovaných Asiátů v Moskvě.

Myslím, že jste svůj čas promarnil v česko-slovenských pomlčkách, státních znacích a operetních uniformách hradní hudby. Velikost a význam střeoevropské kultury a tradice jste nepochopil, což mohla být vaše nesmrtelná parketa. To nemá nic společného s nějakou visegradskou "Malou dohodou".

Piši tento otevřený dopis s důvěrou, že moje slova nebudou brána jako útok, ale spíše jako podnět k zamyšlení. A s přáním moudrosti ve Vaší další dobu ve funkci hlavy našeho státu. Vždyt máte ještě více než tři roky šanci pochybnosti, nejen mé, alespoň trochu rozptýlit.

V úctě malíř Josef Jíra

P.S. Velice bych si nepřál, aby tohoto dopisu bylo zneužito v ústech různých duchaplných, často exhibujících politiků, byť by to bylo i z řad mně kdysi blízké sociální demokracie.

Mala Skála 22. 9. 1994

Josef Jíra je jeden z největších žijících českých malířů.

POZVÁNÍ

V listopadu má navštívit Sydney spoluzakladatel nové české strany "Demokratická unie", pražský advokát JUDr. Milan Hulík. Po listopadu byl prezidentem a vládou pověřen prošetřením činnosti StB. Rád by si s námi pohovořil o současných problémech v republice včetně restitucí. Zároveň by nás chtěl seznámit se záměry své strany. Bude jistě zajímavé slyšet nový názor na situaci doma a беседа s ním nebude ztráta času.

Setkání se bude pravděpodobně konat: V neděli 27. listopadu ve 14,00 v Country Clubu, a tentýž den, tedy v neděli 27. listopadu v 19,30 v Krabicovém domě.. O možném třetím setkání budete informováni ve vysílání Českého rozhlasu.

PERLY A PERLIČKY

Bylo mimořádným požítkem vnímat uchem, mysli, okem, a také srdcem, hodoninského rodáka a nyní katolického biskupa v Kalifornii ThDr Petra Esterku při jeho říjnové instalaci nového katolického duchovního v české Sydney, jedenatřicetiletého moravského kněze ze Slavkova. O tom, že je pan biskup také jedinečným komunikátorem a psychologem jsme se přesvědčili jak v průběhu české katolické mše celebrované kromě jich dvou také páterem Aureliem Hrdinou za hojné účasti věřících i přátel, tak také po mši, kdy k shromážděným promluvil pan biskup jako Moravský Slovák a exulant z padesátých let. Všichni tři kněží se pak zúčastnili slavnostního oběda v sokolském Národním domě, kde se přítomným představil nový kněz otec Jindřich Kotvrba vlastním způsobem. Ten svoji očividnou upřímností okamžitě získal přízeň všech stolovníků a tak katolicko-sokolské setkání vytvořilo ty nejlepší podmínky pro spolupráci. Za protestanty katolické hosty pozdravil bratr Jiří Jelinek a přítomní nemohli nenabýt blaženého pocitu, že na tu vzájemnou pohodu té neděle shlížejí a žehnají i zesnuli otcové Míka, Ondrášek a Eliáš.

Samotka si tedy v Sydney letos nějak zašamotila! Rakovnickým podlehl i česká omladina a v rámci mezinárodního festivalu před sokolským Národním domem předvedla zatančení Mazurky. Zdá se, že Šamotka dokonce mladé inspirovala k nacvičování české besedy - ale nepředbíhejme událostem a neprozrazujme taje příštího roku.

Cikánko ty krásná, cikánko malá, srdéčko ti láska má nespoutala... Zřejmě nespoutala, a slova našeho českého, v celé Evropě populárního tanga již v třicátých letech prorokovala skutečnost let devadesátých. Jakási západoevropská produkce zplodila protičeský, špatně informovaný a nepravdivý film o Rómech v České republice. Austrálská televize ho v říjnu předvedla. Naštěstí austrálští diváci nepochopili jistě pochopit tematiku tohoto pochybeného díla. Čeští diváci ji však pochopili až příliš dobře. Utisk Rómů v Čechách? O Prahu a Čechy

se už letos otřela opera Golém, presentující Prahu jako centrum antisemitismu. Teď se o Čechy otírá film o Rómech v Čechách. Ale naše tango to vystihuje dobře: "Vzpomeň si cikánko, že měl jsem tě rád, tu lásku ti nikdo víc nemůže dát. Věřu, že už asi ne!"

Anna Česká, zavaděčka špendlíků na Britské ostrovy, neopouští řádky Listů. Byla o ni řeč již před časem, ale v předminulém čísle byl této bohaboje zastánkyni české mravnosti neprávem přisuzován poměr s fešáckým Edwardem Třetím, zatímco rytířem jejího srdce byl právě jen anglický král Richard Druhý, jak poukazuje jedna pozorná čtenářka. Není, než se kát. A to i když se člověk nevydává za mistra tesaře.

Slovenská loutačka - nicméně již v Chrudimi ovanutá duchem Matěje Kopeckého - a zároveň také pořadatelka besed a sedánek v Krabicovém domě, pani Milena Vališová, začíná opět s oprašováním svého divadélka. To se proslychá. Přejme ji v této záslužné činnosti zdar, sílu a výdrž. Fáma praví, že ji přispěchala na pomoc čiperná Edita Berntsenová s mladým slovenským malířem a výtvarníkem Romanem Illovským. Že by nakonec i Kašpárek oživil austrálskou scénku?

V březnu má do Austrálie dorazit Eva Pilarová. Očekává se, že vystoupí v Sydney a snad i v jiných městech. Má přítel s manželem a s vlastním klavíristou. Na duben je pak chystána návštěva prezidenta Václava Havla, ale v jeho případě se prý bude jednat o státní návštěvu. Prezidentova návštěva jistě vzbudí zaslouženou pozornost austrálské veřejnosti. Snad už tedy Češi přestanou sedávat v koutě, protože tam je nikdo nehledá a nenajde. A panenkami už dávno nejsou.

Bořek Šindler - lovec perel

V minulých Perlách a perličkách nás "lovec" připomněl Rafaela Kubelika. Nato nám čtenářka V. Baboučková dodala další informace. Manželka R. Kubelika je operní zpěvačka, narozená v Ballarat, ve Victorii, svobodným jménem Elsie Morrison. Někdy v padesátých letech překrásně zpívala (anglicky) Mařenku v Prodané nevěstě, kterou v Melbourne mistr Kubelik dirigoval. Jeho první manželkou byla houslistka Lala Bertlová, která zemřela. (redakce)

ZAJÍMAVOSTI

Zdravý život vás může zabít.

Sarah Harris

Současné představy o dobré výživě a zdravém způsobu života jsou postaveny na hlavu novou studií, která ukazuje že snížení cholesterolu na absolutní minimum může skutečně zničit vaše zdraví, jestliže vás přímo nezabije.

Jsou to výsledky výzkumu finských vědců, které rozpoutaly novou diskusi o škodlivosti cholesterolu a tučných jídel, informuje londýnský tisk.

Rozporné výsledky patnáctiletého výzkumu, který uskutečnili Helsinští specialisté ukazují, že pokud lidé poslouchají rady dietních odborníků, mají dvojnásobnou šanci, že zemřou na srdeční mrtvici. Studie sledovala 1200 obchodníků, kteří byli považováni za lidi s největším rizikem srdečních problémů. Polovina z nich dodržovala velmi pečlivě sestavenou dietu po dobu pěti let, zatímco ostatní žili jako obvykle.

Prekvapivě, na konci zkušebního období, u těch, kteří dodržovali správnou výživu, nekouřili a pravidelně cvičili byla zjištěna vyšší úmrtnost.

Poskončení experimentu zemřelo z této skupiny 67 mužů, z toho 34 na srdeční mrtvici. Ve druhé skupině, která žila svým obvyklým způsobem života zemřelo jen 32 lidí. Z toho jen u 14 byla příčinou smrti srdeční mrtvice.

Tyto výsledky povedou k znovu-zvážení, zdá se moudrá teorie o vyřazení cholesterolu z naší stravy a jak důležité je cvičení.

Specialista, dr. Petr Škrabánek řekl redaktorovi Sunday Times, že je možné, že celá teorie o cholesterolu zkolapsuje úplně.

(přetištěno z Sunday Times)

KOUPÍM

český psací stroj manuální,
v dobrém stavu
Nabídky volejte
Sydney (02) 630 2884

Malé zamyšlení nad velkými dějinami.

Kdo vlastně jsme my, Češi ?

Bořek Šindler

Co nejsme, to víme mnohem lépe. Nejsme početní. Nejsme národem přímořským. Neloupili jsme v Africe, Americe ani v Asii. Nejsme rasově nijak homogenní. Nežijeme v evropském závětrí. Nenapsali jsme ani jeden velký světový román a nejsme mořeplavci. Nemáme nelásku k pivu - ale tento dvojnásobný negativ nám Čechům nedodává puncu pijáků vina...

I člověk jako jedinec spíše ví, co nechce než co chce. Naši další českou libůstkou je, že téměř každý z nás deseti miliónů chce obvykle něco jiného a za ten společný český provaz zatáhneme jen tak na svatého Dyndy. Jsme tedy národem zajímavých, leč velmi těžko ovladatelných individualistů. Přežili jsme ovšem několik morů, Turky, Habsburky, Němce i hochy a děvčata Stalinovy i bez té často oplakávané jednoty. Kyne naděje, že s těmi svými neřestmi přežijeme ještě hezkých pár věků. Ale hodně se vyptáváme a potazujeme i sebe samé.

Češi si dovedou klást jisté otázky až příliš intenzivně, hlavně v dobách nebezpečí. Zhluboké perspektivy exilu v pátém světadílě se zdávaly některé otázky naprosto neodkladné. Na příklad : Nesplí ten národ ? Ale ukázalo se, že jen klimá, ba možná že jen kradrno mhouřil zraky. Po dekády, ba staletí klimat je naší druhou přirozeností. "Klimat" !

Zamyšlíme se nad počátky našich dějin od příchodu věrozvěstů Cyrila a Methoděje na Velkou Moravu před více než tisíce lety. Už oni dorazili ze Soluně do země rozjitřené bojem a nesvádkami o duše jejich obyvatel. Na jedné straně žádané Římem přes řezenské biskupství - prostředníky latinské kultury. Na druhé straně Bavyry, Sasy z říše francké. Opájené svůdnou vidinou tehdy nejvyspělejší evropské kultury Byzance a formou křesťanství východní říše římské, od pátého století již prolinanou slovanskými kmeny s elementy křesťanství v národním jazyce, tedy kulturu a vzdělanost srozumitelnou lépe všem, to nabízel v podstatě Rostislavovi na Velké Moravě byzantský panovník.

Nakonec zvítězil Řím, a právě toto včasné vítězství snad bylo záchranou Čechů. Lidé kolem svaté Ludmily a svatého Václava přikloněním se k západu, vzali v ústí s plachet germánským tlumočnickým latinské víry. Avšak prvopočátky písemnictví vštípené Cyrilem a Methodějem poznamenaly českou kulturní originalitu na staletí, a snad i na tisíciletí. U kolébky naší české kultury nestály římské legie. Stála tam Byzance.

Boj o udržení se mezi Šumavou, Krušnými Horami, Krkonošemi a Beskydami bylo třeba bojovat mnoha prostředky. Přemyslovci jej bojovali po dobrých čtyřista let mečem i listí. Lucemburkové pak po zavraždění posledního přemyslovského krále zasedli v Praze na trůn poměrně velké a mocné středoevropské říše už jako císařové a králové se sídlem na Hradčanech. Domoci se postavení centra tehdy nejmocnější

evropské říše nebylo dilem nešiků a vzdělanost vyznačující z Prahy čtrnáctého století zanechala svoje stopy.

Založení vysokého učení v roce 1348 v Praze ještě před založením prvních universit v Německu - a právě tak na tehdejší dobu velkolepé rozšíření pražského města o Nové město - bylo dilem vzdělaného a moudrého syna přemyslovské princezny a lucemburského krále - dobrodruha. Karlova vize, jako našeho nejosvícenějšího středověkého panovníka pak ovlivnila české dění na staletí. Ovlivňuje je ještě dnes. Co později nemoudře promrhal jeho uchýlný syn Václav - rovnováhu vlády nad jádrem korunních zemí českých, Čechami, Moravou, Lužicí a Slezskem - nebylo lehké získávat zpět. Po dekáдах krvavých a naprosto nelitostných náboženských bojů vedených oběma stranami ve jménu Krista Češi svými vádami - a my Češi dovedeme být malicherní i když máme na kahánku a řítíme se do propasti - naši předkové dopustili, aby na pražském hradě nakonec byla vztyčena zástava Habsburků. Nevidět si na špičku nosu také dovedeme mistrně.

Pátrání po smyslu existence Čechů jako národa je činností zdánlivě bláhou a snad úplně zbytečnou. Velké národy po smyslu svých dějin nepátrají. Už jen svým počtem zdůvodňují vlastní existenci. Nepočetným Čechům se stalo údělem čas od času zpochybňovat samu existenci češství a mezi evropskými hloubaly jsme nikdy nebyli těmi posledními.

Dobře si vědomi reálné možnosti úplného zániku - deset miliónů lidí lze ve dvacátém století vyhubit téměř beze zbytku - a vedeni pohledy na pohnuté doby své existence, nedovolují si Češi luxus radostné existence bez rozvažování na každém kroku a bez pohledu za sebe i nahoru. A nahoru se český národ dovedl dívat po staletí, zatímco sousední panovnické rody se "snoubily a vdávaly", a zatímco jiné národy dovedly hýřit radovánkami renesance. Když se pak Češi opět podívali k zemi, spatřovali tam neblahé a dlouhé stíny.

Za první republiky bylo uspořádáno sympozium o "smyslu českých dějin". Účastnily se ho učené a bystré české hlavy a také odpůrce Masaryka (na Masarykovy výzvy) profesor Pekař, význačný český dějepisec a obránce katolické interpretace našich dějin. Jeho úvaha správně zdůraznila, že bez předchozí definice pojmů jako "mysl" a "dějiny" bude debata nesnadná. Výsledkem Pekařových úvah byla přednáška v roce 1928, později jím samým zveřejněná, a Pekař v ní uvedl jako hybnou sílu našich dějin myšlenku národní. V tom smyslu, že myšlenka národní je "krví jejich, bijícím živým srdcem jejich..."

Na druhé straně Masaryk specificky zdůrazňoval husitství, českobratrství a vůbec křesťanství a humanismus. "Ježíš, ne César, je smyslem našich dějin a demokracie," uzavírá. Masaryk buduje svůj výklad českých dějin na základech položených Husem, Komenským a později historikem Palackým. Na "hledání pravdy" a na ideji českého humanismu.

Podle marxistů lze vše vysvětlit jednoduchými poučkami, včetně dějin a také dějin českých. Na příklad duchovnost gotiky, v českých dějinách tak výrazná, je v pojetí marxistických vykladačů položkou naprosto zanedbatelnou. V nejnovější pomarxistické éře dovedl vrhnout hluboce promyšlené pohledy našimi bolševiky umučený filosof Jan Patočka. V souborech statí o českých dějinách, z německého originálu teprve nedávno do češtiny přeložených, uvažuje Patočka nad zlomem české moci ve středověku, k němuž došlo porážkou Přemysla Otakara

na Moravském poli. Vyzvedá, že s prohrou v oné bitvě možná zahynula myšlenka českého rozpětí - za posledních Přemyslovců obsahovala česká koruna území na sever až nad dnešní Berlín a na jihu až ke Korutanům. Patočka uvádí jako jeden z našich problémů okolnost, že jsme se v běhu historie stali malým národem, a že jsme se naučili myslet jako malý národ. Poukazuje však na to, že malé národy mohou být velké duchem a že by naši snahou mělo být dosahovat velikosti duchovní...

Počátky české existence ve středu Evropy je ovšem nutno zasadit do rámce události, které způsobovaly během nějakých deseti století před příchodem Čechů do české kotliny obrovské pohyby celých národů a seskupení národů směrem na západ a na jih. Naše země byly možná až zhruba do údobí působení Kristova v Jeruzalémě, stále ještě osídlené Kelty, jejichž kmeny žily na obrovském území mezi prostorem českomoravským a Atlantikem, na sever od vlastní říše římské. Keltové byli vytlačeni Germány, nově příšlymi, směrem ze severovýchodu a z východu. Moravu obsadili na nějakých pět set let Kvádové, českou zemi Markomani. Na tyto germánské kmeny pak v době kolem pádu západní říše římské v pátém století po Kristu začaly naléhat z východu vlny Slovanů, a zatímco slovanské kmeny prolínaly západně od Labe až k Atlantiku a všude kolem Severního pobřeží dnešního Německa, a na jihu zhruba všude na sever od Dunaje a po celém území dnešního Rakouska i Maďarska a po celém Balkáně, Germáni takto Slovanů tlačení hnali před sebou Kelty až do Západní Francie a divokými nájezdy od nich také vybojovali britské ostrovy. Vtlačili jsme se jaksi do Čech kdysi osídlených keltskými Bóji, vyhodivše z tamního sedla Germány tam dočasně sídlící. Praotec Čech, onen symbolický první Čech na našem dnešním území, byl tedy asi se svým kmenem v předvoji slovanské vlny, kterou ve střední Evropě někdy v pátém století zastavily šumavské kopce a Krušnohoří, a tato pohorí se pak stala obranným valem proti zpětným germánským vlnám, které mezi pátým a patnáctým stoletím znovudobýly severoněmecké pláň až do oblasti Východních Prus. Prusové sami snad odolávali - tedy prušti Slované - až do konce sedmnáctého století, kdy na pruských dědinách ještě zazníval jazyk pruský. Lužice a Čechy se staly výspami a výspa lužická po odtržení od české koruny za Habsburků začala pozvolna odumírat a tonout v cizím moři germánském.

Co a kdo tedy jsme my Češi? Máme několik tváří, na příklad také jednu českou a jednu moravskou, jsme Češi a Moravané. Máme jednu řeč, ale s dvěma kadencemi, ba dokonce i s třetí kadencí lašsko-valašskou. Touto třetí kadencí promlouvá a modlí se k Moravanům i Čechům každický takt Janáčkův. Naše řeč je naším poznávacím heslem a jako národ jsme se naučili ji chovat jako poklad. Svůj český poklad. Je plodem vývoje více než tisíciletého. Je také přesným nástrojem českého myšlení. Dobrovolně se ji nevzdáme nikdy.

Ale našim národním zaklínadlem je hudba. Asi jim vždycky byla. V hudbě jsme se nikdy nikým nedali omezovat ani přiskřecovat. Hudbou a v hudbě jsme žili a přetrvávali i za dob nejsvůlejších, kdy česká krev ubíhala nesčetnými ranami, a kdy český život zdál se viset na vlásku. Chce-li kdo proniknout do prapodstaty češství, do těch nehlubších koutů českosti, českého srdce, otevře si tam klíčem strun. Tak to také vyťušili Dvořák i Smetana. A my exulanti jsme vždycky vycořovali z

hudby Dvořákovy jeho spřízněnost s našim osudem navozenou za jeho pobytu mimo domov. Když se v Jakobínu vrací muzikantská rodina domů do Čech, vyznává zemi lásku právě hudbou.... vyznává ji ryze česky.

Ačkoliv přesný odhad délky onoho údobí je zatím neproveditelný, lze s uspokojením konstatovat, že Češi se na své podfipkové výspě udrželi nejméně po čtrnáct až patnáct století. Je v tom jakási utajená houževnatost a neústupnost, která se často navenek jeví jako tvrdohlavost. Stálo to zato. Před nějakými dvěma sty lety nám skutečně jako národu hrozila záhuba. Vstát a vyrovnat krok vyžadovalo nadmíru energie, důvtipu a vytrvalosti. Ale když dnes člověk pozoruje proudy světoběžníků vnímat uchvatný pohled na hradčanské panorama, když přehlíží nesčetné kulturní památky a monumenty lahodné české krajiny, když se zaposlouchává do melodii, které jsou naprosto neklamně českou hudbou a když povolí uzdu vychutnávání naší precizní a svérázné národní řeči, nemůže než pozvednout oči k těm výšinám, jimž někteří říkají nebe a poděkovat za dar české individuality v mozaice matky Evropy. I když být hrotem v boku velkého, početného a schopného souseda německého není existenci právě slastnou. Pokojný život není údělem Čechů. Nebyl jim a nebude asi nikdy.

(pokračování přístě)

Z tajů krás české řeči

Soubor doporučení pro vytříbené písemné vyjadřování, od nichž se lze ve zvláštních případech odchýlit.... Uhádlý-li jste, že jde o nejnovější pravidla českého pravopisu, v životě se mnoho nenazíváte, protože máte mysl čipernou. My ostatní jsme uhádli, že předešlá věta se týká jen čtenářek, a že jde nikoli o brzy jazyk nazývati, nýbrž o nazívání se. Nežijte tedy a příliš se nenazíváte. Zejména když je také řeč o spojení "-li", specialitě to české a ruské. "If you women had guessed..." ano, pět slov potřebuje angličtina k vyjádření našeho českého "uhádlý-li jste".

Ta nová česká pravidla se nezabývají ničím úplně novým. Ale dovídáme se, že bez čárky - tedy s krátkým "u" - se píšou (pardon: píšou !) slova jako uvozovky, družička, buvol. Poučíte se v nich o odsuvníku - pad', uhoď' zakop'. Dovíte se, že moderní čeština má třicet devět písmen, a že těchto třicet devět českých hlásek lze ještě rozšířit o exoty jako w, x a různé přehlásky. A víte, že žádné české slovo nezačíná velkým "Ó"? Kromě citoslovce "Ó".

Náš věčný bohlav - psaní měkkého a tvrdého "i" a "y" tato nová pravidla ještě nijak nevyhojila a právě tak se musíme nadále proplétat minovištěm "s" a "z" - ale je už možno psát s kopce i z kopce. Pravidlo praví, že s druhým pádem se "z" může použít vždycky. Tedy z hlediska, ze stanoviska, ze zřetel. Také ze stolu - a nejen zevnitř ze stolu - nýbrž i ze stolu, kde dříve bylo přípustno použít jen se stolu, s povrchu stolu. Pakliže moje interpretace není správná, nebylo by divu - jistě pasáže totiž nejsou v nových pravidlech úplně jasné.

Dovídáme se také - ovšemže jen jakoby mimochodem - že člověk je stále jen rodu mužského. Tedy ženy předly len, byt i lidé tentýž len předli - i když je všeobecně známo, že muži jako takoví spíše chrastivali zbraněmi než by se oddávali pleni

Inu. Nicméně - ano nicméně: autorský kolektiv, který nová pravidla připravil, sestávající z devíti členů, obsahuje šest ženských jmen, a jsou tedy pravidla dilem českých žen do dvou třetin, což není tak bezvýhledné.

Pravidla jsou už zaměřena na existenci České republiky a to jerychlost skutečně obdivuhodná. A je to pozoruhodné, že zatímco Česká a Slovenská Federativní Republika se psala velkými písmeny, Česká republika se píše s malým "r" - ale zdůvodnění tohoto zmenšovacího procesu jsem nevystopoval. Na druhé straně Mariánské Lázně, Nové Město, Železný Brod, ale Staroměstské náměstí a Nové zámecké schody. Kupodivu - a to se člověk z Pravidel doví nepřímě, stále ještě straší nábreží Kapitána Jaroše (s velkým "k"), ačkoliv zboř se světe: existuje ulice Českých exulantů, (ovšemže s malým "e"), ačkoliv U Sjezdového paláce se píše s velkým "S" - však ještě dnes slyšíme to mohutné skandování účastníků oněch Sjezdů z padesátých let...

Nezoufejte však - mandelinka bramborová, jinak americký brouk, se píšou i píš s malými písmeny.

Obyvatelé pátého světadilu potěši, že Austrálie se stále ještě píše s dlouhým "A", a že druhý pád slova "absolutorium" je stále ještě podle latiny "absolutoria", ač jako bychom ještě dnes slyšeli zvolání největšího ze sjezdařů Antonína Zápotockého, že našeho socialistického absolutoriumu u nás reakce nezbaví.

Jak jinak zakončit než poukazem na nesklonnost slova "rande". Máme rande, přišli jsme domů pozdě (ovšemže i přišly) z rande. Rodiče o jejich rande nic nevědí. Vrcholem rande bylo, když ji prozradil, že se mu chce kýchnout. Absurdita neohebného rande tedy trvá a ono nečeské slovo, cnen vetřelec v té své jediné formě přetrvává generace - a dá se ovšem po česku zpomenšit a tím i zfamiliérnět na "randičko". To už pak se skloňováním potíže nemá, v žádném z pádů.

B.Š.

KULTURA

SOKOL SYDNEY

Grattan Crescent, Franchs Forest
tel. 452 5617

Sokolské kino Ponrepo

uvádí

v neděli 13. listopadu ve 14,30

český, předválečný film

Bílá nemoc.

natočený podle divadelní hry Karla Čapka. V hlavních rolích uvidíme nezapomenutelného Hugo Hasse a

Zdenka Štěpánka.

zároveň bude promítnut

dokumentární film

Karlův most.

Pokud se ze své cesty po Austrálii vrátí

cestovatel J. Zeman, budeme s ním o

jeho dojmech besedovat.

Vstupné dobrovolné.

Nenechte si ujít skutečně zajímavé odpoledne.

10. prosince 1994

se koná

Vánoční odpoledne s programem

a pravou štědrovečerní večeří

Kulturní pořad

plný sváteční pohody a poezie

začne ve 15.30

předem zamluvené večeře se budou

podávat od 18.30

COUNTRY CLUB

320 Devonshire Road, Kemps Creek
tel. 6060904

vás zve

v sobotu 12. listopadu ve 20,00

na Jarní veselici

Hrají Česko-moravsko-slovenské hvězdy

Vstupné: \$ 5 - \$ 6.-

v neděli 4. prosince odpoledne se koná

Mikulášská nadílka pro děti

Mikuláš, Čert i Anděl přinesou dětem drobné dárečky, pokud však rodiče chtějí, mohou si přinést i další dárky, jen je třeba je pečlivě označit.

v sobotu 10. prosince ve 20,00

vás zverne na

Mikulášskou zábavu pro dospělé

Hrát budou

Česko-moravsko-slovenské hvězdy Mikuláš, Čert, Anděl budou přítomni.

Vstupné: \$ 5.- \$ 6.-

v neděli 6. listopadu v 11,00

bude sloužena

Mše svatá

poprvé novým knězem otcem

Jidřichem Kotvrbou.

Velká předvánoční prodejní výstava

českých a slovenských umělců žijících v Sydney

se bude konat

v sobotu 26. listopadu v Krabicovém domě,

44 Cumberland St. The Rocks

výstava bude otevřena od 9,00 do 19,00

Výstavy se zúčastní tito malíři, keramici a skláři: Borkertová Milena, Borkert Čestmír, Brichtová Lydie, Doležalová Manka, Florean Nataša, Fricová Barbara, Háberová Zdenka, Hora Dušan, Illovský Roman, Jeniková Marie, Pařilová Věra, Peršanová Dáša, Polák Ivan, Pribyla Pavel, Řihová Michaela, Seidlová Ljubov, Váchová Monika.

Vánoční překvapení připravily Ludmila Štorová a Margaret Poláková.

Přijďte a přiveďte i své australské přátele, protože právě pro ně může být umění našich výtvarníků velkým překvapením.

Nezapomeňte, že v sobotu je George St. uzavřena pro market, který ale zároveň může být zpestřením vašeho dne stráveného na Rocks.

Naši lidé mezi námi

Stále znovu a znovu mne překvapuje kolik talentovaných, vzdělaných a neobyčejných krajanů žije v Austrálii a my o nich nic nevíme.

Nedávno jsem navštívila universitní knihovnu a mezi jiným se mi dostala do ruky knížka "Ellen Kelly". Protože mne historie kolem Neda Kellyho zajímá, tak jsem si ji vypůjčila. Teprve doma jsem si všimla jména autorky "Dagmar Balcárková," znělo to povědomě a tak jsem "zalistovala" ve svém počítači. Ano, "Dagmar Balcárková, žije v SA a odebírá noviny."

Zvedla jsem telefon, ozval se trochu hluchý, veselý, ženský hlas. Věřím na lidské hlasy, na to jak zní, podle zvuku hlasu si snažím představit majitele, či majitelku. Tenhle hlas se mně líbil, byl přímý, nic nezamíchal (to snad ani při rychlosti Dášiny řeči nejde).

Dozvěděla jsem se, že Dáša pochází z Brna, do Austrálie přišla s mužem a dvěma syny v roce 1968. Po počátečních normálních emigrantských starostech a problémech dostudovala universitu v oboru "History and Arts" a historii zůstala věrná dodnes. Její první knížka vyšla už v roce 1984 s názvem "Ellen Kelly". Knížka dostala Cenu historické novely k 150. výročí Victorie. Od té doby se dočkala už 9. vydání. Druhá knížka vyšla v roce 1987 s názvem "Woman and Bushrangers", tu ocenil "Fellowship of South Australian Writers" první cenou v soutěži o nejlepší soubor krátkých povídek. Třetí knížka "To Crack a Whip" vyšla v roce 1989.

Dáša je jediná žena neaustralského původu, které bylo uděleno členství v "Australian Institute of History and Arts". Spolu s Garym Deanem založila v Glenrowanu "Museum Neda Kellyho", spolupracuje stále s týdníkem "North East Regional" a chystá novou knížku "Ned and the Others", která vyjde v roce 1996. Sbírá materiál na publikaci o historickém městečku "Old Tailem Town", je spoluautorkou knížky, která je věnovaná záhadné smrti rakouského korunního prince Rudolfa, syna císaře Františka Josefa I. Knížka bude v Rakousku na knižním trhu koncem příštího roku a je samozřejmě psána v němčině.

Prostě zdá se mně, že Dáša nejen rychle mluví, ale i rychle žije a pracuje a to je to, co na ni obdivuji.

Mimo mnoho dalších věcí, které má ráda, jako je klasická i moderní hudba, její tři vnuci, atd., ráda cestuje. V současné době obdivuje Egypt a tak jsme se dohodly, že AL budou jako první otiskovat reportáže z její cesty.

Jana Haberovala

P.S. Všechny tři knížky jsem přečetla a mohu je s dobrým svědomím doporučit.

CESTA EGYPTEM

Dagmar Balcárková

Letuška již posbírala sluchátka, ozvalo se kapitánovo hlášení, že za pár minut přistaneme v Cairu. Červené signály se rozsvítily. Poslušně se připoutávám a zvědavě nakukuji z okna. Nad námi září slunce v modrém nebi, okolo nás sem tam pluje obláček, podobající se chomáčku vaty, a dole zatím nic - pouze cítím, jak letadlo opisuje oblouk a začíná klesat..... a najednou ležela před námi, velická, rozlehlá, nádherná, zářící..... MASR EL KAHIRA - VÍTEZNÁ! Zatajil se mi dech, z pohádek jsem ji znala již od dětství, ale jaká bude doopravdy?

Tak tedy splněný sen - jsem v Egyptě, ale letiště v Cairu mne zklamalo, připadalo mi jako ohromné, nevlidné, zaprášené skladiště z betonu a špinavě bílých kachlíček, a celkem na mne působilo jaksi zastaralým, rezavým dojmem. Cestou z letiště toho zpočátku nebylo moc vidět, okolí samý písek, jako bychom se ocitli uprostřed pouště. Moje prvotní zklamání však netrvalo dlouho. Čím více jsme se blížili k městu, tím více ustupovalo pocitům údivu, překvapení a vzrůstajícího nadšení. Během asi hodinové jízdy tímto čtrnáctimilionovým velkoměstem jsem viděla bílé svitlice, výstavné mešity, (a bylo jich mnoho) i jiné chrámy, veřejné budovy honosící se zvláštní architekturou, moderní mrakodrapy i starobylé, vznešené paláce uprostřed pěstovaných zahrad, rozlehlá náměstí s archaickými sochami, vzcné hotely a obchody na hlavních třídách, i zastrčené obchůdky a kavárny v postranních uličkách, řeku a krásné mosty, parky, tržiště, a hlavně všude lidi, strašně moc lidí, kteří se proplétali mezi různými dopravními prostředky, Mercedeskami počínaje a vozičky taženými oslem konče.

Doprava v Cairu se vymývá jakémukoliv popisu, a i když jsem sama už hodně dlouho řidičkou, nepodařilo se mi poznat, podle jakých pravidel se tam jezdí. Nejpravděpodobnější je asi zásada "dělej co můžeš", a všimla jsem si, že řidiči hodně a rádi troubí (pokud mají klakson, a ti, co jedou na kole, na oslu nebo na koni, alespoň pokřikují). Je s podivem, že při tom všem je v Cairu relativně málo dopravních nehod. Myslím si, že našinci, který by se tam pokoušel získat řidičák by určitě prospěla praxe v cirkuse mezi žongléry a akrobaty (raději delší).

Jeden takový legrační obrázek se mi vryl do paměti hned při cestě z letiště. V tom blázinci za 39-stupňového vedra si tam suverenně trandí po hlavní třídě tři malí, asi pětiletí špunti na oslu. Sedí na něm bez držení, přimáčknutí jeden na druhého, svítí bílými zuby a bílými kaftánky, ze kterých jim čouhají opálené, bosé nohy, jedou rychle, a řehťají se na celé kolo, když se mistrně proplétají mezi autobusy, auty, motorkami a vším ostatním, na čem se tam jezdí.

Po dlouhém letu samozřejmě každý touží po pohodlném uytování, koupeli, dobrém jídle a pití, a pořádném odpočinku. Po této stránce jsem byla víc než spokojená. Hotel "President" ve čtvrti Zamalek (blízko českého velvyslanectví) zajisté uspokojí i nejnáročnějšího hosta. Moje první seznámení s egyptskou kuchyní bylo příjemným překvapením. Jidelniček nabízel bohatý výběr, všechny druhy masa kromě vepřového (které Alláh zapověděl jíst), drůbež, ryby, kebab, šašliky, pilavy, rýže, brambory, nudle, bohatý výběr zeleniny, salátů a ovoce, sýry, moučníky, výborná káva, a k zahnání žízně Sport-Cola nebo 7-up, pivo "Stella" nebo dobré arabské víno. Všude vzorná čistota, rychlá obsluha a pohodlí.

A večer po západu slunce je i přes zavřené okno z ulice všude slyšet hlas muezzina, jak z mešity svolává zpěvavým hlasem věřící k poslední večerní modlitbě. I ten muezzin je dnes už zmodernizován natolik, že zpívá do mikrofону (možná, že to má natočeno na pásce ?) Unavená, a plná dojmů z prvního dne v Cairu, jsem spokojeně usínala za zvuků modlitby:

" Lá iláha illá 'Iláh, va Muhammadu rasúlu 'Iláh "

(pokračování příště)

Nad dopisy čtenářů

Vážená redakce Australských listů

Ač jsme v Austrálii cestovali tři měsíce, Vaše Listy se nám dostaly do rukou až prostřednictvím přátel při cestě po Novém Zélandu. Měli jsme možnost si přečíst čtyři čísla od červnového do zářijového a rádi bychom se s Vámi podělili o vzpomínky a pocity, které v nás některé příspěvky AL vyvolaly. Snad budou pro Vás zajímavé, jako názory lidu cestovateckého, ikdyž bychom měli představit, že jsme o generaci mladší než poslední velká emigrační vlna z roku 1968 a vychování téměř zcela za "doby temna".

Je to již přes rok, co jsme se vydali na kolech na "cestu kolem světa" a po osmi měsících ztrávených v Asii přejeli jsme Austrálii z Darwinu do Sydney a po ukončení okruhu Novým Zélandem ocitli jsme se v půli cesty.

Na cestách potkáváme lidi různé. Cizinci, kteří v Čechách byli i ti, kteří třeba jen o Praze slyšeli, jsou nadšeni. Praha figuruje vždy jako jedna z pěti, šesti turistických metropolí v nabídkách všech cestovních kanceláří. Kdo by si byl před pěti lety pomyslel, že Česká republika bude přitahovat 70 milionů turistů ročně a přes dvacet tisíc Američanů bude žít v Praze trvale! Toto s sebou jistě přináší své stinné stránky (a mnoho jich), ale množství mezinárodních ocenění a respekt, kterému se náš prezident a politikové těší v cizině, indikuje, co si o nás myslí svět. Jediní, kterým se pořád něco nelíbí jsou emigranti. Nechceme zde zobecňovat, neb jsme potkali mnoho těch, kteří se domů často a rádi vrací a jsou schopni vidět především ty dobré stránky a obrovský potenciál, který naše republika má. Je to skutečně otázka pohledu. Kdo má tvář otočenou do minulosti, je ukřivděný, zahřklý a nechce vidět pozitivně, toho nic na světě nepřesvědčí o neplodnosti nímání se v detailech a uraženém slovíčkaření.

Byli jsme zajedno s Karlem Wendtem, který ve článku "Na obranu České republiky" píše, že: "Revoluční kvas byl promarněn a věci v něm řešitelné jsou dnes řešitelné jen velmi nesnadno." Dovede si někdo představit, kolik by nás stálo otevřít všechny staré procesy,

přezkoumat stará obvinění a rozsudky a to nejen ze 70. a 80. let, ale i (jak se někteří zmiňují) z období křivd po roce 1948! Kde by asi na to všechno měl náš stát vzít? Mělo by se to financovat z našich daní? To by se asi daňovým poplatníkům příliš nelíbilo. Vždyť peněz je tolik třeba na jiných místech, pro budoucnost a to, zdá se, mnohým uniká. A navíc nejsou lidi. Tedy nestranné osoby schopné nezaujatého pohledu na věc, neúplatní a nevydíratelní. A to jistě není problém jen České republiky!

Emigrace i z vlastní vůle je věc nepřijemná s důsledky, které si je málo lidí ochotno připustit. Muset vytrhat kořeny, odpoutat se od rodiny a přátel - zahojit rány pak trvá desítky let, ne-li celý život. Jeden náš česko-zélandský průvodce používal výrazů "asi tady nemají..." a "vy tam nemáte..." a ilustroval nechtěné rozpolcenost vlastní totožnosti. Ač vždycky Čech, nepatří ani sem, ani tam. Zdá se, že jedinou cestou k zahojení křivd a ran, jen vzít si sice poučení z minulosti, ale pozitivně pracovat pro budoucnost. Kdyby se mělo vše vrátit těm, kteří byli neprávem připraveni o majetek či území, mohli bychom se octnout u Bitvy na Bílé hoře. Klubko nepravosti již nelze rozmotat a myslíme, že vláda udělala tolik, kolik bylo nutné, aby v majetkových restitucích bylo spravedlnosti učiněno zadost.

I my jsme toho názoru, že by se majetek neměl rozprodávat jiným než českým občanům, alespoň do té doby než budou Češi schopni cizímu kapitálu konkurovat, i když i ten si nachází své hojné cestičky. Alespoň pak nebudeme muset hořce naříkat jako Australané nad japonským vlastnictvím, že půlka Prahy nepatří Němcům. S tím se bohužel "svezou" i Češi, kteří se ho zřekli či ztratili své občanství. Žádné řešení nikdy neuspokojí všechny a žádný systém není dokonalý. ČR má snad k dokonalosti blíž než jakýkoliv "vypělý" západní stát. Alespoň z hlediska sociální politiky, efektivní vládní opozice a víry v demokratické síly. To vše narozdíl od rozpadajících se morálních hodnot spotřební společnosti a rezignace obyčejného člověka na politiku země, ve které žijí a volební systém, ve kterém lze volit jen ze dvou menších zel.

Proč se pan Šindler tak pohoršuje nad oslovením "krajan" a nazývá jej

nejnovější způsobem kamufláže? Konečně někdo našel krásné české slovo vyjadřující vztah Čechů k jejich krajanům v zahraničí. S krajaný jsme přece spjati historií a kulturou, cítíme s nimi pospolitost a jsme si navzájem oporou. Za jiných režimů bylo zajisté třeba rozlišovat označení emigrant a exulant. Dnes však už žije každý Čech v zahraničí ze svého vlastního rozhodnutí. Víme, že tato otázka je komplikovaná a vyvolává bouřlivé reakce. Lidé mají "ven-ku" své rodiny, styl života, kterému jsou uvyklí, majetek, důchody, snad i práci, která je naplňuje. Nicméně faktem zůstává, že kdyby se opravdu vrátit chtěli, nic jim v tom nebrání a žádné nebezpečí jim nehrozí. Není tedy opravdu třeba již dále hovořit o exilu. Co je tedy lepší - být i v dnešní době exulantem, emigrantem - tedy politickým nebo ekonomickým vyhnancem či utečencem - než krajanem, tedy bratrem?

Právě tak nechápavě jsme se pozastavili nad článkem Jaromíra Svobody o doktoru Teplém, který, na rozdíl od věcných polemik pana Lovella na téma smrti Jana Masaryka, napadá s vlasteneckou vášní české žurnalisty a nazývá je zbabělci. Chtěli bychom mu jen připomenout, že člověk nepotřebuje paragon na pravdu, aby si sám ze známých mu faktů udělal obrázek, jak JM zemřel, má-li o to zájem. I bez "připomínání pamětníků" je navždy JM symbolem češství pro všechny generace a velikanem naší minulosti. Dále je otázkou jen čistě osobního pohledu, o čem je důležité v současné době v novinách psát a co je jen mlácením prázdné slámy.

Bylo velmi osvěžující najít v AL úvahy Jaroslava Kovářičky a půvabné články Jana Plavce a jsme rádi, že AL zachovávají rovnováhu názorů. Je jistě potřeba dát hlas všem, ale hovoře alespoň za naší generaci (smíme-li být natolik troufalí), nechceme už poslouchat věčné nářky na minulost, pitvat se ve vinách a nevinách, hašteřit se o to, kdo co teď má a kdo by to měl mít, dětinsky slovíčkařit, očerňovat a urážet. Nakonec ti, co jsou vinni, vyšší spravedlností neujdou a nakradený majetek nikoho šťastnějším neudělá. Chceme se dívat do budoucnosti, která jediná ukáže, kdo je schopný politik či obchodník, bez ohledu na to jakého je či byl politického vyznání. Věř-

te nám, není to z ignorace či hledání snadné cesty, ale prostě proto, že už toho bylo dost a další rozbroje k ničemu dobrému nevedou. Doufáme, že nám v tomto snažení krajané pomohou.

Vaši

Adéla Šilená a Petr Zrubecky
Marianské Lázně

rent a car
Zeman Car

AUTOPŮJČOVNA

Nabízíme

ŠKODA 120 L
ŠKODA FAVORIT
ŠKODA FORMAN

MIKROBUSY

ŠKODA 1203 - 8 míst
FORD TRANZIT - 9 míst
PEUGEOT 309 GLD
TOYOTA COROLLAD
OPEL REKORD
FORD SCORPIO 2.0 I
FORD MONDEO

OTEVŘENO

PO - PÁ 7,15 - 17
SO - NE 9,00 - 17

☎ 0656 / 218 01

Zverme vás na nezapomenutelnou dovolenou

Magnetic ISLAND

Ostrov věčného léta, romantických zálivů, zlatých pláží a kokosových palm. Je 8 kilometrů od Townsville v severním Queenslandu. má rozlohu 52 km² a je z větší části národním parkem. Ostrov má všechny služby města, obchody, 15 výborných restaurací, 4 turistické resorty, golf, tenis, plachetnice, procházky panenskou přírodou národního parku.

Zábava pro dospělé i pro děti a celoroční koupání!

Moderní, kompletně vybavené dvoupokojové a jednopokojové byty na pláži Nelly Bay s panoramatickým výhledem na moře. Na požádání zašleme fotografie a reklamní letáky s dalšími informacemi.

Navštivte nás na Rose Bay a my vám promítneme video.

Týdenní pronájem od \$ 260.-

Informace:

Beachside Palms Holiday Units

Frank Baychek

7 Wilberforce Ave, Rose Bay, NSW 2029

telefon: (02) 371 9164

Vynikající dárek pro každého.

Český lev

Jako přívěsek, závěs nebo

jehlice do kravaty.

Čisté 18 karátové zlato

Velikosti a ceny:

10mmØ - jehlice nebo přívěsek \$ 65.-

16mmØ - jehlice nebo přívěsek \$ 180.-

25mmØ - dámský závěs na krk \$ 520.-

25mmØ - mince s portrétem TGM \$ 520.-

Ručně vyrobené řetízky ve zapínáku

(18 - 20 a 22 inchů)

slabší - váha 5.25gr - \$ 390.-

silnější - váha 12.5gr - \$ 750.-

Doporučené poštovné je započítáno v

ceně. Dodací lhůta 2 - 3 týdny.

Objednávku s bankovním šekem nebo

"money order" zašlete do redakce.

Přijal jsem to s tichou odevzdaností. Čas nezastavíš

Jan Plavec

Byl to ale stejně šok! Samozřejmě, byl jsem si vědom, že stárí jednoho dne musí přijít, ale že to bude tak brzy a tak náhle, to jsem nevěděl. Přišlo to tak nečekaně. Jednoho rána po sprše, při česání jsem v zrcadle ke své hrůze spatřil, že mi prakticky přes noc zbělely vlasy. Já to tuším! Ty studené sprchy se zdály být nepřírozené. Takový šok hned zrání! Nejen, že mně to neprospělo, já si tak dokonce zkrátil život! A zároveň s vlasy mi zbělelo i obočí, řasy, vousa a jak důkladná prohlídka těla zjevila i ostatní ochlupení. Tak hřichy mládí mě dostihly! Teď platím za svůj dosavadně hazardní způsob života - vždyť jenom včera, těsně před závěrečnou jsem si jel tryskem na poštu, bez přílby a drze platit o den později účet za elektřinu. Určitě jsem překročil rychlostní limit pro uzavřenou osadu.

Přijímám to tedy coby Boží trest. A mohu se vlastně radovat z toho, že měl se mnou doposavad takovou trpělivost. Nakonec, nebylo to ani tak zlé - vypadal jsem trochu jako blondatí "Golden Boys" australských pláží, nebýt toho, že mi s odchodem pigmentu zároveň začal selhávat i zrak. Dříve jasně barvy zahrady, květy i zelenina mi začaly před očima rapidně blednout a ztrácet na kráse. Také prádlo na šňůře, dříve jásavá kombinace barevných spodků i svršků se zdálo být splhlé, bez života. Že by gaucoma?

A pak, k dovršení všeho mi začalo hlaprovat srdce. Při mých oblíbených způsobech meditace, umývání nádobí, zalévání zahrady, sprchování i na záchodě - mém jediném útočišti z tlaků rodinného života mi najednou vynechává, buší, skáče až do krku.... arrhythmias? Při splachování téměř omdlívám náhlou slabostí.... snad ne záchvaty diabetes? Přestalo mi také chutnat. Čaj i káva se staly břečkou bez chuti, vůně i barvy, moje pokožka ztratila bronz, dostal jsem nezdravě bledou vizáž, i kanárek v kleci přestal zářit žlutí, zavřel se do sebe, dozpíval.

Nakonec tedy, kniha mého života se zřejmě také zavírá. Koncert životního osudu jednoho člověka je dohrán - šmytec! Kdo by to čekal, v nejlepší věku, plný elánu a najednou konec. Prolistoval jsem samozřejmě můj lékařský manuál z r. 1923 i rodinnou parnátku "Virtue's Household's Physician" - symptomy byly jasné, jen jsem se nemohl rozhodnout umírá-li na lepru nebou yellow fever. Další nejbližší i když nejméně pravděpodobná diagnóza poukazovala na sněžnou slepotu postihující cestovatele a alpinisty ve vysokohorských polohách. Kurděje, ač žiji na břehu moře jsem eliminoval. Doposud jsem se řídil patriotickým příslovím

této jablečné oblasti Tasmanie: "On apple a day keeps the doctor away". Houby! Ještě včera v poledne jsem si seděl před krásně barevnou televizí a chroupaje jablko sledoval Midday Show a dnes, v slzách klečím u vybledlé pampelišky a marně se ji snažím přivonět.

Smířiv se s blízkým koncem, začal jsem víc a víc vzpomínat na mládí - žít v minulosti. Vybavovaly se mi šťastné chvíle života: Prosluněná léta, halas mládeže, třpyt rozstříknuté vody.... ano voda, plavání - jakoby symbolizovaly to období bezstarostnosti a dobrého zdraví. Víc a víc jsem na to plavání myslel, úplně jsem se tím stal posedlý, vidím se stále na startovním bloku lasi to představuje skok do hloubky nekonečného zapomenutí, předzávodní napětí mě nutí močit, dostávám třesavku, mám vyschlo v hrdle, superventilujícími chřipím elitím opět vůni bazénu.... a pak mě to najednou došlo. Chlór! Je to Chlór!!!

Pach chlóru z vody, ve sprše, ve výlevce, z hadice, při spláchnutí záchoda, v kafi, v prádle, v zelenině, ve vybledlém trávníku, v kanárci lázni.... všude smrad chlóru. To on ve mně vyvolal podmíněné předzávodní reflexy, to on vybil barvy, vydesinfikoval jídlo i nápoje. A tu jsem si vzpoměl, že nedávno slavnostně otevřeli chlórovací stanici místní vodárny - což je bahnitý rybníček kam se kluci chodí v létě koupat. Byli u toho zástupci národního výboru, ministr vodních toků, ředitel koncernu ICI, inspektor z hygienicko-epidemiologického ústavu.... do té doby jsme pili vodu ztekou z sadů, pastvin a polí, z domácích jímek, ze stájí i z garáží. Od teďka do toho tedy přidávají chlór.

Skočil jsem na kolo a jedu se na to podívat. Po chvíli stoupání Novou Cestou odbočuji chodníčkem v úzkém údolí k zarostlé nádrži, jak ji pamatuji. Je to tady. Jen dříve divoké ostružiní okolo uhynulo. Zpoza mrtvého křoví slyším rádio - monotónní hlas komentuje nekonečný test-match v kriketu. Cedule na vysokém plotě z ostatních drátů však prozrazuje pokrok.

DANGER!

Chlorination station.

Protective clothing area.

Use goggles and respirators

No open flame!

POISON!!!

Z druhé strany je do plotu zapleteno několik zezehlých mumii possumů, kteří se zjevně marně snažili dostat zpátky ven. V přístřešku, ještě zdobeném australskými vlaječkami a železnými květy dříve bílého wattle tree je narovnána hromada pytlů s Chlorinated Lime.

Měli zrovna "smoko". Dva chlapi v propocených tlíčkách, celí zaprášení chlorovým vápnem sedí na pytlích, vedle nich je opřená lopata a vápnem vyžrané veslo. V

bílém prachu na zemi leží rozslápnuté ochranné brýle a výpary rozleptaný respirátor. Jeden z nich si zrovna v bílých prstech dobali "žváro", zapálil a s požitkem zatáhl. Druhy, dokončující bílé sandviče studuje dostihovou stránku z odhozených novin. Bílý tranzistor je spojuje se zbytkem slunné Austrálie: G'day, how are you mate? "Fajn, jen jsem se přišel podívat, jestli jste to s tím chlórem trochu nepřefiltrovali". "No worries, mate. She'll be all right!" V bedničce na kule ze záchraným kruhem visí hasiči přístroj a návod k obsluze stanice. Pod ním, na pultiku leží zaprášená zkumavka, zlomená pipeta a dobře ohmataná knížka "Instant Metric Reckoner - conversion tables for primary schools". Je otevřena na stránce s námořními mílemi. Rázem je mi všechno jasné.

Všichni ti mistři, konšelé, hygienici i tihle zaměstnanci vodohospodářské správy vyrůstali v zlatém věku imperiálních měr: Fahrenheity, unce, libry, pinty, galony, stopy, sáhy, míle, pence, šilinky.... to vše mají v malíčku, ale jednoduché gramy, milimetry nebo litry jim jsou neproniknutelnou záhadou. Ti dva muklové tady si prostě spletli miligramy s kilogramy (jako moje maželka, když se podle receptu pokusila dělat kyselý zell - ještě dnes tráva neroste za humny, kam jsem to tajně vyhodil.) a na fedění místo hektolitrů brali decilitry. Navíc to všechno ještě nějak převáděli na kilometry. Jeden to tam hází lopatou, druhý to míchá zlomeným pádlem (Franklin má silnou tradici ve veslování). V nádrži to bublá a syčí a stoupá z ní nazelenalý plyn ze spalovaných organismů.

Jedu kolem bledězeleného sadu zpátky z kopce. Dole, pode mnou leží vyšívaná, ale zdravá vesnička. Milý Franklin! Přezili jsme slintavku, mixomatózu, jedy z postřiků, žloutenku, týfus i choleru - přežijeme i chlór.

Černa Rosemary

Karel Šindelář

(2. část)

Po válce jeho rodné území v Prusku připadlo Polsku a Heimatstal vlastně nevěděl, co nyní je, rodem byl Němec, státní příslušností Polák, otcem a manželem Australanek a žil v Austrálii. Živil se jak se dalo. Učil šermování, němčinu a pak trénoval koně. Výživa celé rodiny však ležela vlastně na bedrech mladé paní Heimatstalové. Však z toho chudinka měla předčasnou smrt. Rosemary mělo hodně společného s otcem. Oba byli stejně egoističtí, divoci a nezkrotní a snad proto byla Rosy stále spíše u matky, která měla opravdu klidnou a pokojnou duši. Baron neměl o svou dceru vlastně nikdy otcovský zájem. U Rosy se brzo ukázal talent ke zpívání a její maminka se všemožně starala o to, aby Rosy dostala dobré školení. Maminka se také dočkala jejího prvního úspěchu, kdy Rosy debutovala v opeře. Brzo po tom zemřela. Tenkrát baron poprvé ukázal zájem o Rosu, ale jen ve společnosti, kde se rád představoval jako otec slavné umělkyně. Dokonce naléhal na Rosy, aby užívala jeho baronského titulu, na který měla dědičné právo. Ale to Rosy odmítla, byla už příliš australská. Nakonec ho hrozně urazila, když si změnila jméno na Homevalley. To ho tak hluboce urazilo, že se od ní odstěhoval k nějaké přítelkyni. Později si zlomil nohu pádem z koně a až do smrti kulhal. Žil z invalidní podpory a nakonec života začal pěstovat kanárky.

"To je mně ale divoká kariéra", poznamenal jsem. Divoký průšácký junker, souboje, závody, dostihy, divoké pitky, noci v Monte Carlu, dobrodružství v koloniích a nakonec najde smysl života v pěstování kanárků".

"Cesty osudu jsou spleť", poznamenal na to Mr. McGregor. "Ale s těmi kanáry měl alespoň v životě poprvé nějaký úspěch. Dostával na výstavách samé první ceny za šampiony, dokonce vypěstoval i nové plemeno, které nese jeho jméno a byl docela uznávanou autoritou. Ona na to šel s opravdovou německou metodičností. Dokonce si u své přítelkyně pěstoval na její zahrádce i konopi na ptačí zob, aby měl co nejmenší investici v podnikání. To ho zase na čas smířilo s Rosy, která měla vášnivě ráda zvířata a někdy se za otcem vypravila. Otec ji sliboval, že novou odrudu pojmenuje po ní, ale už k tomu nedošlo. Začal chřadnout a jednou dostala Rosy od jeho přítelkyně vzkaz, že baron zemřel a Rosy si má přijít pro dědictví, které jí odkázal. Rosy se ale obávala svého temperamentu, a vzala si sebou svého strýce, aby se v jeho přítomnosti nedala vyprovokovat k hádce. Strýc říkal, že ta druhá ženská byla odporná kanalie s pichlavými očima a hlasem jako siréna od ambulance. Však si to stejně Rosy vypila,

musela vyslechnout dlouhé litanie, jak se ta bába obětavě starala o starého nemocného člověka, kterého vlastní rodina nechala na holičkách. Rosy při tom jen tak tak nadskakovala, ale strýc ji vždycky nějak uklidnil. Nakonec bába autoritativně ukázala na jednu matraci a řekla: "To si vezměte a už vás tady nechci vidět." A Rosy si tu matraci se strýčkovou pomocí skutečně odnesla do auta a bábu už také nikdy neviděla. A tady jsme u celé záhady - dovedete si představit takový šlechtický odkaz, jako je matrace?"

"To je trochu moc fantastické. Ale počkejte, neschoval baron do té matrace nějaký svůj majetek, aby jej uchránil před svou slídovou přítelkyní?"

"To je první rozumné řešení, které od vás dnes slyším." řekl Mr. McGregor uznale. "Starší lidé jsou nedůvěřiví ke všemu a tak si svoje cennosti mnohdy schovávají na bláznivá místa. Strýc z jiných pramenů často slychal, jak se prý starý baron chlubil, že se mu podařilo zachránit nějaké cenné rodinné klenoty. Upozornil na to Rosy. Možná, že měl na mysli obavy starého barona, že by přímým odkazem asi došlo k soudnímu sporu, který by se vlekl do nekonečna. Možná - podle strýce - baron chtěl Rosy od toho uchránit a zvolil si takovou nenápadnou cestu, jak ji odkázat rodinné věci. Ale Rosy na to jen mávla rukou, že ten starý ochmelka po sobě nic nenechal. Dokonce se strýcovi smála, že má v sobě ještě moc skotské romantiky, povídky o starých pokladech zakopaných ve sklepech, na kterých leží prokletí - Kdo se mne dotkne zkanení - A přitom Rosy byla strašně pověřčivá, jako je každá primadona. Jednou ukazovala strýčkovi horoskop, na kterém stálo, že se ve starší době velkého bohatství, ale bude to tak nebezpečné, že je nebude moci ani využít."

"Asi to Rosy věděla lépe. Sám jste se v historii starého barona zmiňoval, že byl ve stálém srabu a tak možná ty klenoty už dávno sám někde za babku střílil, jen aby se udržel nad vodou."

"A tak proč se Rosy neurazila a nenechala ten slánník té bábě? Odpuste, ale sám jste uznal, že takový odkaz od šlechtice je vlastně urážkou vlastní dceři."

"To nevím, možná, že se jí hodil pro její kočičky. Každopádně, baron byl buď dokonalý blázen, anebo sadistický pervers, když se chtěl své dceři ještě po smrti takto mstít za nějakou urážku. Obě alternativy nepotřebují logiky. Také je ale možno, že jeho přítelkyně měla podezření a ještě předtím, než ten slánník dala Rosy, tak si jej sama pořádně prohlédla, a jestli v něm bylo něco, tak to zkonfiskovala, a pak se mohla smát, jak je oba převezla, Rosy i barona."

"Asi sotva. Ten slánník byl, podle mého strýce, neporušený". Mr. McGregor se zřejmě nechtěl odloučit od své zamilované teorie. "Konečně viděl jsem ho později i sám.

To bylo dávno po strýcově smrti. Našli jsme v jeho pozůstatosti různé hudební vzpomínky za posledních 50 let v Sydney a tam byla i dlouhá kapitola věnovaná Rosy. Tu knížku jsem vydal a jednu kopii jsem zanesl Rosy. Ta se už živila svými květinami a byla docela zapomenutá, ale bylo vidět, že ji vzpomínka potěšila, a později ji mně často zvala na návštěvu. Ten slánník jsem tam stále viděl a pořád neporušený. A tak si jen vzpomínám, jak jsme si v rodině vyprávěli historky o pokladech, které jsou stále ještě schovány. Tenkrát ještě nebyla televize a rodiny se večer bavily historkami."

"Váš strýc se s Rosy zřejmě neoženil?"

"Ne, - jak jsem říkal, Rosy byla povahou po tátovi, stejně divoká a nezkrotná. Konvenční manželství pro ni nebylo. Strýc se s ní i kvůli tomu rozešel. A tak ten slánník je stále ještě u Rosy, neporušený a čeká na objevení. Jak vidíte, je to za zajímavé téma měl byste za tím jít, rozmyslete si to."

"Tedy do jisté míry by to best-seller mohl být. Ale mám pocit, jakobych měl psát o tom diamantu, kvůli kterému se prý údajně potopil Titanik. V jistém směru je to hodně tragické téma. To ale chce jiný typ autora než jsem já. Já jsem na vzrušující náměty, kde je čtenář nebo posluchač do poslední chvíle bičován rozčilením. Ale tady bych musil psát o rezignované důstojnosti opuštěné stařenky, a to je pro můj druh publika moc sentimentální téma, to potřebuje opravdového básníka. Představte si ten nostalgický pocit smutku ústupu ze slávy, který ta stařenka tají pod svou vyrovnanou důstojností. Nato já nestačím. Udělal bych z toho jen sacharínovou limonádu."

"Příliš moc sebekritiky, milý příteli, ale až jinak je to v pořádku. Rosy si nikdy nepřipouštěla tragické myšlenky. Brala život, jak přicházel a naučila se všemu čelit i vyhrávat. Proto ji strýc tak obdivoval. U ní bylo vše přímočaré a jasné, žádná záhada - až ovšem na ten slánník."

"Každopádně máte výborné informace."

"Ovšem", podotkl Mr. McGregor samolibě. "To víte, my žurnalisté musíme vědět, jak se dostat k pravdě."

Styky s McGregorem mne už lečmus naučily. Hlavně poznání jeho slabosti. Přišel sem jako mladý literát z Glasgowu, plný nadšení pro žurnalistiku. Austrálie měla být panenskou půdou, čekající na něho. Snil o velkém deníku se štábem vybraných pracovníků pro politické, hospodářské i kulturní zprávy, a nalýsy. Ovšem hlavním a vedoucím duchem toho všeho měl být on sám. Osud mu však zkřížil cestu. Skončil s malým lokálním týdeníčkem, který se udržoval jen z reklam a inserátů. Pokud tam psal vlastní články, tak to byly jen hloupé stížnosti občanů na městskou radu, zprávy o debutantkách a lokálních veličinách a to se ještě musel denně hádat se

sazečem, protože ten potřeboval místo pro nějakou reklamu. Musel se při tom nudit do poslední buňky svého romantického mozku. Velký romantický sen se mu rozplynul, ale občas se chytal sem tam nějaké naděje. Chápal jsem, že v historce o Rosy může vidět šanci na velkou reportáž.

Restaurace se plnila hosty, kteří hledali volná místa. I Sally přecházela kolem nás s významnými pohledy. "Raději zaplatíme a půjdeme," řekl Mr. McGregor tiše. Rozloučili jsme se se Sally obligátní hubičkou a varováním, aby si dobře hlídala svého snoubence, kdyby měl zaječít úmysly.

"Tak vám se do toho opravdu nechce?" zeptal se Mr. McGregor ještě na ulici.

"Ne, je to moc fantastické. Jak říkám, půjdu raději na kuželky."

"No, je to velká škoda. Co se dá dělat, když dnešní žurnalisté už nemají ani zbla fantazie."

Slibili jsme si, že se za dva týdny zase sejdem u sandwichů.

Místo na kuželky, jsem zjel do nemocnice za Rosy. Viděl jsem už tolik případů smutného, opuštěného stáří, které se v této zemi snaší mnohem krutěji než jinde. Měl jsem Rosy upřímně rád, i přes tu její občasnou potouchlost. Snad ji alespoň trochu potěším. Mladá, naškrobená sestra, hezoučká jako porcelánová panenka mne přísně pokárala, že už je po návštěvních hodinách, ale pohled na mou žurnalistickou legitimaci ji uklidnil. Pouze na pět minut! Zavedla mne do jednoho sálu, kde v koutě ležela Rosemary a pak vztyčeně odcupitala s obličejem plným pracovního soustředění, jak se sluší a patří na ošetřovatelku z prvního ročníku.

Rosy se zvedla nedůvěřivě v posteli, ale v obličeji se jí zrcadlila upřímná radost. "Mr..." zakoktala se. "Ze přijдете vy, to jsem se nikdy nanadávala."

"Říkala jste mě vždycky Johnny, Mrs Homevalley" odpověděl jsem.

"A ty jsi mně vždycky říkal Rosy."

"Tak je to v pořádku. Zase po staru. Jak se vede? Vypadáš nádherně."

"Doktor Seemour mne dnes prohlížel a povídal: Mrs Homevalley, vy jste lékařský zázrak. A tak půjdu brzo domů. Mně se tady nelíbí, ale pořád nemohu věřit, že ty jsi se na mne přišel podívat?"

"Jak to že ne? Tvoje bouda je zavřená, chdím denně okolo a všichni tvoji znami se mne ptají, co je s tebou, kdy se vrátíš. Mám ti vyřídit moc a moc pozdravů. Od starého Jimma, viš, toho co krmíval vedle tvé boudy holubi, od seržanta Kennedyho a od všech lidí na autobusové stanici. Všichni říkají, že Circular Quay už není tím, čím bylo, když tam nejsi ty. A tady Mr McGregor o tobě napsal, vidíš i do

novin jsi se dostala."

Rosy oči se pomalu začínaly jasnít. A najednou jsem v nich viděl tu smutnou pravdu. Byla to stárnoucí, opuštěná duše, její zájem se zužil jen na několik známých okolo ní. Moje zprávy ji těšily. Dostávala se pomalu do starého žívu a najednou ji zablesklo v očích starou potouchlostí: "A co Kerry?" zeptala se jakoby nic.

"Kerry je na nějakém studijním zájezdu", zalhal jsem ji statečně. "Jinak by tě jistě pozdravila, anebo by se sama přišla podívat. Rosy, nemohu tady dlouho zůstat, je po návštěvních hodinách. Ale podívám se k tobě každý den. Pamatuji si, že je hřích ležet takhle v posteli. Až tě budou propouštět, tak tě zavezu domů."

"Děkuji ti Johnny," řekla dojatě a v očích se jí zablesklo. Rozloučili jsme se hubičkou.

Opravdu, doktor Seemour mluvil pravdu. Za několik dní jsem Rosy odvázel do jejího domku v Paddingtonu. Pomáhal jsem jí opatrně z auta, ale už přiběhla sousedka na pomoc. Rosy šla těžko, dýchala s obtížemi. Dalo se předvídat, že už se ke své práci nebudemoci vrátit. Předě dveřmi seděl malý kocourek a hned se jí začal otírat kolem nohou.

"To je můj malý Smokey. Chudáček, jestlipak tě krmili? Teď jsem zase zpátky a zase se o tebe budu starat."

Smokey najednou zavřeštěl, to se ví, žádná kočka na světě se nikdy nanaučí, jak se otírat o nohy a uchránit se před šlápnutím.

"Dej pozor Smokey. Viš, Johnny, Smokey není jenom obyčejný kocour. On je to syn svého staršího bratra, a v obličeji se jí zableskla zase stará potouchlost, když mi sdělovala krvesmilnou historii svého kocoura. "Tatínka i maminku mu zajelo auto. To je hrůza, jak to lidi dneska jezdí. Jako blázní!"

Věši jsme dovnitř. Nancy otevřela okno a zmizela v kuchyňce, něco připravit. Rosy se rozhlížela okolo smutnými očima. Věděl jsem, jaké asi má pocity. Člověk se vždycky cítí nezvykle, když se vrací domů po delší nepřítomnosti. Kocourek ji ale nedával času k úvahám. Odešel ke gramofonu, stojícím na podlaze. Stoupal si vytrvale na zadní nohy a prohlížel si víko. Pak si sedl před gramofon a vytrvale mňoukal.

"On chce zpátky do své postýlky," zašeptala Rosy. Přešla ke gramofonu a zvedla s námahou víko. Kocourek, jako nic, s patřičnou dávkou samozřejmějnosti si vyskočil na talíř, na který se kladou desky a pěkně symetricky zalil svým tělem celý kruh hezky dokola a usnul.

"Viš, Johnny, Smokey nemá hudbu rád a tak mi nedovolí, abych si hrála. A tak toto je teď jeho postýlka a nikdo mu ji nesmí vzít."

"Hraje ten gramofon ještě?" nemohl jsem si odpustit věcnou otázku v naději že se dostanu k jinému námětu, ale Rosy neodpověděla. Sousedka přinesla čaj a my jsme mlčky začali mlchat. Náhle jsem v Rosyých

očích viděl něco, jako definitivní rozhodnutí.

"Je toho už na mne moc. Prodám ten svůj obchůdek i tento malý dům. Otec O'Connell mi poradil jeden hezký útulek, tam si mohu koupit malý byteček a žít si pohodlně, bez starostí. Budou se tam o mne ještě starat. Smokey půjde se mnou. Žila jsem tu 70 let, je to dlouhá doba a hodně pěkných vzpomínek. Hlavně na maminku - ale nutnost je nutnost. Johnny, ty jsi byl jediný ze starých známých, který se za mnou přišel podívat. Jesli se ti tady něco z toho, co tu je bude hodit, jen si to vezmi."

Rosina velkorysost a snadnost, s jakou se rozhodla pro jiný způsob života mne překvapila. Opravdu jsem neměl o nic zájem, bylo to všechno moc obstarožní, ale měl jsem pocit, že bych ji urazil, kdybych odmítl.

"Rosy, jsi velice laskavá, ale přece si nenechám tu trošku, co jsem udělal nějak zaplatit. To já jsem tvým dlužníkem. Z těch historek, které jsi mi navykládala jsem napsal moc článků do novin a ani jsem ti za to nezaplatil. Ale kdybys dovořila, tak snad tady tu tvoji fotografii na památku." Byl to její snímek s nějakým pánem.

"To je všechno, co chceš?" Zeptala se zklamaně. "Tohle jsem já a strýc pana McGregora asi tak před třiceti lety."

Př: vyslovení jeho jména mně něco proletělo hlavou. Proč Mr. McGregor stále trval na své teorii o tajemství Rosina štrozoku? Mám využít její přístupné nálady, abych tomu všemu přišel na kloub? Ale Rosy by asi musila poznat odkud fouká vítr. Pokušení bylo stále silnější. Začal jsem váhavě.

"Viš Rosy, opravdu nepotřebuji nic, ale jako novinář chodím mezi lidí a tak poznávám všelijaké trampoty. Právě teď jsem poznal jednu mladou emigrantskou rodinu, zafizují se a potřebovali by matraci. Kdybys snad nějakou volnou měla k dispozici, byli by ti do smrti vděční". Měl jsem obavu, že to Rosy hned prokoukne, ale řekla jakoby nic: "To se ví, jednu volnou mám. Je trochu stará, odkazal mně ji nebožtík táta. Můžeš ji mít hned, jestli chceš."

"Ale Rosy, přece tě nebudu zbavovat památek na tvého otce"

"Raději mně ho nepřipomínej. Strašil mne dlouhé noci, když jsem na ni spala. Proto jsem si koupila novou a uklidila ji do druhé místnosti jako zásobu. Vlastně ani nevím, proč jsem se jí už dávno nezbavila. Pojď se na ni podívat."

Ve druhé místnosti byla jednoduchá stará postel, překrytá přehozem. Rosy ho odhodila. Matrace tu ležela. Byla trochu zažloutlá stářím, ale dobře zachovaná, jakoby právě čerstvě přišla z továrny.

(pokračování příště)

HABER - PILOT
Pty Limited
PRODUCTION

AUSTRALSKÉ LISTY měsíčník

Vydává: **HABER - PILOT Pty Limited**
A.C.N. 002 830 613
7 Boonah Street
WENTWORTHVILLE
NSW 2145
Tel. (02) 636 1873
Fax. (02) 631 2024

Vedoucí redaktorka:

Jana Haberová a redakční kruh

Názory redakce se nemusí ztotožňovat s obsahem příspěvků.
Uzávěrka dalšího čísla vždy dvacátého každého měsíce.

BANNERMANS

The Solicitors

Česky mluvící solicitor/ právník a
advokát vám nabízí služby

Obrátte se s důvěrou, poradíme vám ve všech
právních otázkách, včetně právních problémů v
České a Slovenské republice.

Vynikající znalost českého a australského práva.
Ceny jsou bezkonkurenční!

Kontaktujte: Vladimír Gazdík

Phone: (02) 891 4677
Fax: (02) 689 3849
Mobile: 015 274 734
Večer: (02) 805 0128
Soboty: (047) 876 336

Bannermans Solicitors - Suite 49/2 O'Connell Street
PARRAMATTA, NSW 2150

NEW AGAIN
PTY LTD

Opravy karoserie, nový lak, vnější i
vnitřní úpravy, odstranění rezu, všechny
modely a druhy aut.

BODY REPAIRS

7 b PERAK St. MONA VALE
telefon: 99 2595

Stěhování nábytku
Sydney - mezistátní - zámoří,
odborně zabalíme,
popřípadě uskladníme,
rozpočet i dobrá rada je zdarma,
pečlivě, spolehlivě, poctivě,
Hovoříme česky a slovensky.

TAX RETURNS

Tim Austin, F.T.I.A.

Registered Tax Agent

Poradíme vám v podnikání,
použijte naši účetní kancelář,
připravujeme daňové přiznání,
domluvíte si schůzku předem.

Další informace:

18 Hughes Ave.

Lawson 2783

Telefon: 047 591 782

Mluvíme česky a anglicky!

ALTMAN GUEST HOUSE

615 Cabbagetree Road,
Williamstown, Port
Stephens, NSW

vám nabízí ubytování ve dvou až
tříložnicových apartmentech

1 noc \$ 99.-

5 nocí \$450.-

7 nocí \$590.-

Pro členy A.L. sleva 20%

Saunu, jízda na koni, tenisové kurty,
bazén se slanou vodou, klid, pohodu a
ještě mnohem víc vám může nabídnout
Port Stephens.

včetně návštěvy vinic a vinných sklípků

Další informace Dalibor nebo Gordana
(049) 65 15 40, mobile 018 49 67 26

Předplatné na **AUSTRALSKÉ LISTY** CENA \$2.60

Jméno _____

Ulice _____

Město _____ Stát _____

P.Code _____ Tel. _____

Vystřihněte a odešlete s poplatkem na

HABER PILOT Pty. Limited

7 BOONAH STREET

WENTWORTHVILLE NSW 2145

Předplatné - zaškrtněte

na půl roku ☐ \$15.60

na celý rok ☐ \$31.20

BOHEMIA TRAVEL

Shop 6, 176 Commercial Road, Prahran 3181

Ph. (03) 510 8717, (03) 510 2474

A.H. (03) 801 2796 Fax (03) 510 2482

Lic. No. 31446

ZAŘÍDÍME:

*Vaše cesty do celého světa.
Návštěvy z České i Slovenské republiky.
Cesty kolem světa. Ubytování, půjčování aut.
EURORAIL - vlakem po Evropě.
Cesty lodí, autobusové zájezdy.
Cestování po Austrálii a další.*

ČTĚTE
PODPORUJTE
ODEBÍREJTE
**AUSTRALSKE
LISTY**
JEJICH BUDOUCNOST JE NA VÁS

**INTERNATIONAL-
AUSTRALIA PTY.LTD.**

33 Bligh Street

Sydney, NSW 2000, Australia

Phone (02) 231 2157

Fax (02) 231 2159

**Představujeme Vám nádobí,
které revolučním způsobem
změnilo vaření
v Evropě a v Americe**

Máte-li zájem se dozvědět více nejen o firmě a
jejich výrobcích, ale i o tom, jak se i vy můžete
této "revoluce v kuchyni" aktivně zúčastnit
volejte Sydney: (02) 231 2157
(Petr - hovoří česky)
nebo Melbourne: (03) 602 2899

CZECHOSLOVAK AIRLINES

FLY OK FLY ČSA

**POHODLNÁ CESTA DO
PRAHY A EVROPY
S VÝBORNÝM SPOJENÍM ZE
SINGAPURU A BANGKOKU
ZASTÁVKA V HONG KONGU MOŽNÁ**

Kontaktujte naše cestovní kanceláře nebo přímo:

**CZECHOSLOVAK
AIRLINES**

Suite 809, AUSTRALIA SQUARE TOWER, SYDNEY
P.O. BOX 11110, AUSTRALIA SQUARE, NSW 2000
TELEPHONE: 247 6196 FACSIMILE: 232 1713